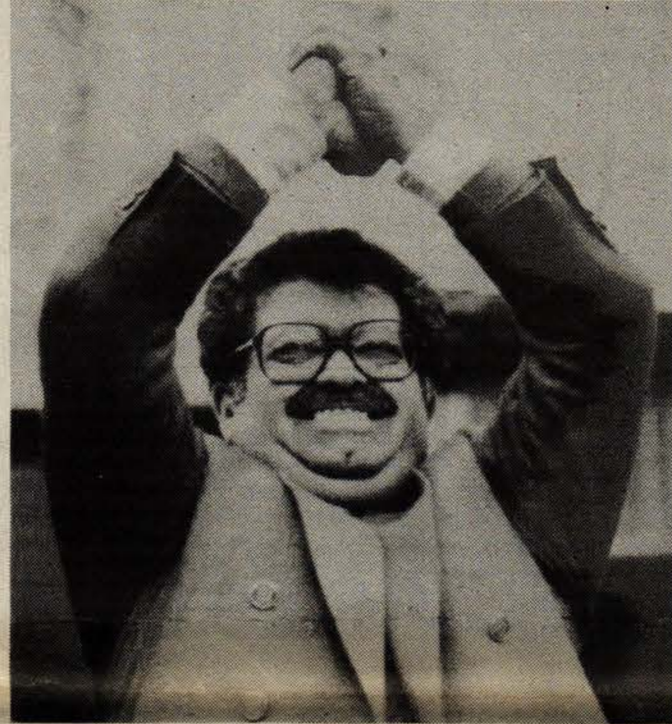
Dayanışma
ŞUBAT 1985 SAYI: 31 2,- DM

Şecaat arzederken
Partiye para verdik ya!

● Özdağlar'a rüşvet veren UM Denizcilik Şirketi sahibi, asıl rüşveti ANAP'a verdiğini ifade ediyor.

● ANAP genel sekreteri, Mengenecioğlu'nun ANAP'a bağış ya da yardımda bulunmadığını söylüyor.

Rüşvet, irtikap, vurgun ve ahlaki soysuzlaşma, Özal'ın şahsında simgelenip belli bir dönemin alameti farikası olarak kalıcılaştı.

ANAP hükümetinin rüşvet almakla suçlanarak tasfiye edilen Devlet Başkanı İsmail Özdağlar, kendi deyimiyle "evine kapanmış ibadetiyle meşgul" oladursun, rüşveti veren UM Denizcilik Şirketi sahibi Mengenecioğlu yeni açıklamalarda bulundu.

Bu açıklamalara göre İran'dan petrol taşıyan Cerrahoğlu tankerlerine ton başına 15 dolar taşıma ücreti verildiğini öğrenen Mengenecioğlu, İsmail Özdağlar'a kendilerinin bu işi 8.61 dolara yaptıklarını söylemiş ve "aynı imkandan yararlanmak" istediklerini bildirmiştir. Özdağlar bunu kabul etmiş ve UM Şirketiyle yeni bir mukavele yapmıştır. Ama UM tankerlerine bir türlü petrol yüklenmesi yapılmamaktadır. Mengenecioğlu durumdan şikayet etmek için Özdağlar'a gittiğinde taşıma bedelinin % 2.5'u kadar bir rüşvet talebiyle karşılaşır.

Mengenecioğlu'nun açıklamaları işte bundan sonra daha da ilginçleşiyor. Bir deyim vardır dilimizde; "Merdi kıptı şecaat arzederken sirkatin söyler" diye. Günümüz diliyle bu, "Çingenenin mert olanı, yiğitliğini anlatırken hırsızlığını açığa vurur" demektir. Uğur Mengenecioğlu da yaptığı açıklamada, asıl rüşveti daha önce ANAP'a verdiğini, eğer isteniyorsa daha da verilebileceğini, ayrıca kişilere rüşvet vermeyi kabul edemiyeceğini belirtiyor. Aynen şöyle: "Biz partiye yardım yapmıştık, gerekirse yeniden yaparız. Rüşvet neyin nesi?" Mengenecioğlu bu yakınmasını Özal'ın danışmanı Adnan Kahveci'ye yapıyor. Bundan sonra neler olduğunu ise hep beraber biliyoruz. Şimdi anlaşıldı mı rüşvetin kime verildiği?!

İşin bundan sonrası daha da karışıyor. ANAP Genel Sekreteri Taşar, "Mengenecioğlu partimize hiçbir şekilde bağışta ya da yardımda bulunmamıştır." derken Mengenecioğlu "makbuzla verdim" diyor. Taşar günlük basın aracılığıyla cevap veriyor:

"Ya makbuzu göstersin, ya da kime verdiğini söylesin".

Nihayet Mengenecioğlu ANAP'tan kendisine yollanan mesajı anlıyor ve "Ama onlar verilmedi diyorsa öyle olsun" diyor. Böylece tekellerin iri boy kapitalistlerin ANAP'a yaptıkları bağışların aslında menfaat temin etmeye yönelik bir ön yatırım, ya da partiye verilen rüşvet olduğu gerçeğini saklayabileceklerini sanıyorlar.

Türkiye'de işkence var mı!

●"—Bana sadece cereyan verilmedi, bir yerde oturttular. 'biraz sonra sıra sana geliyor, işkence yapacağız' dediler. Ve tam o sırada rahatsızlandım." (Doğan Akın. Gümrük Bakanlığı müstaşar yardımcısı. Rüşvet almak için teşekkül oluşturmak iddiasıyla yargılanıyor. Aşağı kademelerden gelen paraların onda biriktiği ve onun tarafından "yukarıya" aktarıldığı iddia ediliyor.)

●" -Polis bize emniyette 'siz bir piyonsunuz' dedi. 'Bakanımızın kaçakçıların avukatı olduğunu' söyledi. Edirne emniyetinde gözlerimi bağladılar. Pantalonumu çıkardılar. Erkeklik organıma elektirik verdiler. Yumruklandım ve tekmelendim. Gözlerimi hastanede açtım." (Nihat Altınöz. Edirne Gümrük Başmudurü. Nurettin Ersin tarafından bu göreve özel olarak getirilmiş. Memurların topladığı rüşvetleri biriktirip 1/3'ünü memurlara dağıtır, 1/4'ünü kendi komisyonu olarak ayırıp kalanı 'yukarıya' gönderirmiş. 500 milyon aldığı söyleniyor, 50 milyon aldığı kanıtlanmış.)

●" -11 saat işkencede kaldım. Beni tümüyle ıslatıp elektrik verdiler. Erkeklik organımı da ıslatıp aynı şekilde elek-

(Devamı 9. sayfada)

Mini Yorum

Kapıkule Gümrük Yolsuzluğu Davası, Müsteşar yardımcısında dondurulup, "yukarıya" sıçraması önlenmiş, Arıkan'ı bakanlıktan etmiş, birşeylerin "örtbas edilebilmesi" için "bir şeylerin koğuşturulmasının" uygun görülmesi nedeniyle açılan davadır. Yahut, "rüşvet almak için teşkilat kurmaktan" sanık bir grubun "açık" vermesidir. Rüşveti yargılamak, yargılayanları rüşvet karalamasından kurtaran bir imaj olduğu için, rağbet görür. Bu işin bir yanı ve zaten kendisi bir "sömürü ve talan teşekkülü" olan bugünkü rejimde, önemsiz yanı.

Ya yukarıdaki sanık ifadeleri?...

Bunlar rejimin memurları. Hem de "itibarlı", onları tayin edenlere "güven" veren, toplanan rüşvetleri kendi komisyonlarını çıktıktan sonra "yukarıya" ulaştıran, birer teşekkül mensubu olanlar.

Bunların işkence gördüklerine dair iddiaları "yalandır".

Doğru olan, Türkiye'de işkencenin "yalan" olmadığıdır. Yargılama sürecinin bir parçası olduğudur. Olağanlaşmaktan öte, fiilen hukukileştiğidir. İşkencenin örgütlülüğüdür. 12 Eylül'den sonra birkaç yüzbin siyasi tutuklunun hepsinin de işkence gördüğüdür. İşkencede insanların onlarcasının öldüğü, sakat kaldığıdır. Mahkemelerin "işkenceyi" polisin "görevi" saydığıdır. Faşist rejimin bu gerçeği "yalanladığıdır"... Doğru olan bunlardır ve Gümrük yolsuzluğu sanıklarının ifadeleri, bu durumun doğrulanması anlamında yalan değil, "doğrudur"....

Bu bir "genelleme" değil, kesin doğruluğu olan tesbittir.

Her kim ki, Türkiye'de gözaltına alınmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır da "işkence görmedim" demiştir, işte bu büyük yalandır.

Ve Türkiye'de "işkence görmedim" demek en büyük yalandır.

Dayanışma

Kafaya sokmak

12 Eylül darbesini yapan faşist çetenin elebaşısı Evren her "heykel açış" konuşmasında "Atatürk'ü herkesin kafasına sokacağız" sözünü tekrar etmektedir. Ve o kadar çok "heykel" dikildi ki, hesabını tutmak mümkün değil.

Ama şu akılda kalıyor. Türkiye'de Cunta'nın siyasi tekeli var. Onun siyasi ve ideolojik görüşlerinden başkasına hayat hakkı yok. Göstermelik bir parlamentonun mevcudiyeti ve değişik siyasi partilerin bulunuyor olması bu durumu değiştirmiyor.

Cunta'nın tekelini kurduğu ideoloji "Atatürkçülüktür". Herkes 'Atatürkçü" olmak zorundadır. Kurulmuş veya kurulacak partiler, tüzük ve programlarında "Atatürk İlkelerini" benimsediklerini belirtmeye mecburdurlar.

"Atatürkçü" olmakta güçlük çekenlere Cunta gereken yardımı yapmaktadır. Eğer "kafalar" böyle bir düşünceyi "almaya" yatkın değilseler, bu defa "Atatürkçülük düşüncesi ' bu 'kafalara" Cunta'nın yöntemleriyle "sokulmaktadır". Bundan hiç kimse uzak duramıyacak, "Atatürkçülük" düşüncesi "herkesin kafasına sokulacaktır."

"Kafaya sokmak" sözcüğü, faşizmin tıynetine denk düşüyor. Belirlenmiş, her bakımdan köleleştirilmiş bir insan modeli öngörüyor. Sadece "özgür düşünceye" değil, "farklı düşünceye" de kapalı ve yasak bir rejimi tarif ediyor.

Bunun kendisi de 'Atatürkçülüktür" zaten. "Atatürkçülük" ne bir ideoloji, ne kendi içinde tutarlılığı olan başka herhangi bir fikir demeti, ne şu ne budur. Atatürkçülük bir despotizm, en ileri noktaya vardırılmış keyfi yönetim biçimidir. Hiç kimseye birşey anlatamazken, faşizmin ideolojik gıdası olabilmesi bu karakterinden ötürüdür.

Evren bal gibi Atatürkçüdür. Atatürkçülük rejimin temel fikridir ve bugünkü yönetim Atatürkçülüğü, bu düşünceye ilericilik, anti-emperyalistlik, modernlik vb. gibi kılıflar uydurmaya çalışan kimi aklıevvellerden çok daha iyi kavramış görünmektedir. Atatürkçülük üstüne hayat kurup yaşayanların altından bu iskemle çekilmiş ve hepsi "yere düşmenin" boşluğu ve bunalımı içine sürüklenmişlerdir. Evren bu Atatürkçülükle dopdolu insanların "kafalarına" da gerçek anlamda "Atatürkçülüğü" sokacaktır.

Bütün bunların bir tek olumlu yanı var: Kimin daha has Atatürkçü olup olmadığının kavgası geride kalıyor. Onun yerini, faşizme karşı mücadelenin bilinci alıyor.

Fransız Komünist Partisi kongresi yapıldı

Fransız Komünist Partisi'nin 25. Kongresi 6-9 Şubat 1985 tarihlerinde 608543 parti üyesini temsil eden 1700'ün üzerinde delegenin katılımıyla Paris-Ouen'de yapıldı.

FKP'nin Temmuz 1984'de Sosyalist Parti'yle yaptığı koalisyondan ayrılmasından sonra çeşitli burjuva haber organları tarafından yayılan "FKP'nin bölünmenin eşiğinde" olduğu yolundaki iddiaların aksine, MK Raporu Kongreye katılan delegelerin tümü tarafından --58 çekimser oy dışında— kabul edildi.

Kongreye sunulan karar tasarıları, Kongreden önceki üç ay içerisinde yüzbinlerce Fransız komünisti tarafından önce hücre toplantılarında, daha sonra da bölge ve federasyon konferanslarında tartışıldı. 16685 delegenin katıldığı toplam 97 federasyon konferansından 94'ü karar tasarıları lehinde oy kullandı. 343 delegenin katıldığı 3 federasyon konferansında ise karar tasarıları kabul edilmedi.

Kongrede MK Raporunu okuyan FKP Genel Sekreteri Georges Marchais, parti içerisinde yürütülen bu demokratik tartışmaya dikkati çektikten sonra, FKP'nin o günkü şartlarda sol hükümete katılmasının doğru olduğunu, çünkü ortak program görüşmelerinde sağın belirli konumlarından edileceği şeklinde kesin fikirlerin oluştuğunu belirtti. Fakat tümüyle bakıldığında sonucun uyanan umutlar ve harekete geçen güçler açısından oldukça cılız kaldığına değinen Marchais, komünistlerin ve sosyalistlerin oluşturduğu hükümetin 1981'den sonra bazı sosyal tedbirler aldığını, fakat bu tedbirlerden çoğunun daha sonra tümüyle ortadan kaldırıldığını, satın alma gücünün ve asgari ücretin uygun şekilde yükseltilmeyip, aksine gerilediğini, işsizliğin arttığını belirtti.

Krizden gerçek çıkışın ancak FKP'nin "a là Française

(Devamı 9. sayfada)

«İşçilerin babası» Esener pişman!

İlk Cunta hükümetinin Çalışma Bakanı ve Yüksek Hakem Kurulu'nun "kurucusu" olarak bilinen Turhan Esener, yaptıklarından dolayı çok üzgün olduğunu açıkladı. Açıklamasını Türk-İş'in düzenlediği bir toplantıda yapan Esener'in bu konuda söyledikleri aynen şöyle:

YHK'nun kurulması sırasında çok mücadele ettim. Kurulun 2 işçi, 2 işveren, bir bakanlık memurundan oluşturulmasını, Yargıtay'dan bir üst düzey görevlisinin de başkanlık etmesini istedim. YHK'nun kurulması sırasında, kurulun 1980'e kadar yaptığı çalışmaların sürdürüleceğini düşünmüştüm. Eskiden işçi

(Devamı 9. sayfada)

Nazi suçlusu Avusturya'da törenle karşılandı

Nazi döneminin savaş suçlularından Walter Rede'nin uzun süredir tutuklu bulunduğu İtalya'da "sağlık nedenleriyle" serbest bırakılması ve Avusturya savunma bakanı Frischenschlager tarafından devlet töreniyle karşılanması Avusturya Komünist Partisi ve tüm antifaşist güçler tarafından Ocak ayı sonunda yapılan bir miting ve yürüyüşle protesto edildi. Eski Viyana Gestapo Merkezi'nin bulunduğu Morzinplatz'da yapılan miting ve yürüyüşe 2 binin üzerinde kişi katıldı.

Eski Nazi subayı Reder 29 Eylül 1944'de, Alman işgal kuvvetlerine büyük kayıplar verdiren İtalyan "Stella Rossa" partizan tugayının ortadan kaldırılması için 16. SS—Tank Birliği'ne emir vermiş ve beş gün süren misilleme harekatı sonucu İtalya'da "Marzabotto katliamı" diye bilinen en büyük Nazi cinayeti işlenmişti. Katliam sonucu İtalya'nın bu küçük şehri tamamen yıkılmış ve 1830 sivil öldürülmüştü.

Daha sonra 1945 yılında ABD birliklerince esir alınan Reder, İngilizlere verilmiş, onlar da bu Nazi subayını İtalyanlara teslim etmişlerdi. Reder 1951 yılında Bologna'daki bir askeri mahkeme tarafından ömürboyu hapse mahkum edildi. Fakat daha sonra aralarında eski başbakan Bruno Kreisky ve Cumhurbaşkanı R.Kirchschlager'in de bulunduğu Avusturalyalı politi-

(Devamı 9. sayfada)

Siyasi tutukluları düzenle bütünleştirme çabasının yeni adı:

REHABİLİTASYON

Faşist diktatörlüğün uzmanları, Amerikalı akıl hocalarıyla birlikte geçtiğimiz haftalarda basına kapalı bir seminer düzenlediler. Onların deyimiyle bu toplantı "terör suçlularının rehabilitasyonu" için alınacak önlemleri içeriyordu. MİT'in, kimi sıkıyönetimcilerin, bazı generallerin, İçişleri yetkililerinin, doçent, prof. vb. diye dolaşan kimi satılmış öğretim üyelerinin ve nihayet herşeyin ötesinde CIA uzmanlarının katıldığı oturumlarda bu konu görüşüldü.

Toplantının baş konuğu Paul Henze idi. Bizim Gerçek okurları bu zatı iyi tanırlar. Kendisi CIA'nın önde gelen adamlarındandır. Uzun yıllar CIA'nın Türkiye Masası Şefi olarak çalışmıştır. Şimdi de "uluslararası terör uzmanı" diye (her ne demekse) tanıtılmaktadır. Yani Uğur Mumcu'nun kafadarıdır. Örneğin Papa suikastını Bulgarların düzenlediğini iddia eden, bunun için kitaplar yazan, konferanslar veren, TV açıkoturumlarına katılan bir CIA şefidir.

İşte aynı Paul Henze, yanına gelen CIA ajanı bir-iki İtalyanı, Avrupalıyı, Amerikan yetiştirmesi kimi Türk öğretim üyelerini de alarak MİT'le birlikte "teröristlerin ıslah edilmesi"ni tartıştı.

Aynı günlerde Özal'ın Adalet Bakanı da "Ceza kanununda değişiklik yapılacağını, arkadaşlarını ihbar eden terör suçlularının cezalarının büyük ölçüde indirilmesinin sağlanacağını" açıklıyordu.

Sempozyumda, konuşulan konu 12 Eylül'den sonra faşizmin askeri toplama kamplarında zayıf karakterlilere zaten 4,5 yıldır uygulanan yöntemin daha da geliştirilmesiydi. Çoğunluğunu öğrencilerin oluşturduğu "hızlı devrimci", "sol" gruplar arasına hasbel kader katılmış olan unsurlardan bazıları 12 Eylül'de faşizmin azgın terörüyle birlikte "hizaya gelmiş"lerdir. Bunların arasında nedamet getirip, kuzu kuzu itaat edenlerin yanısıra, bir de tam anlamıyla satılarak hapishanelerde azgın karşı-devrimcilere dönüşenler bulunmaktadır. Bu gibi aşağılık yaratıklar "bağımsızlar" adı verilen koğuşlarda kalmakta ve özel itibar görmektedirler. Yakınlarıyla görüşme serbestliğinden, çeşitli kolaylıklara kadar faşizmin onların önüne attığı kemikleri yalamaktadırlar.

Bu karşı-devrimciler hapishane yönetimleri tarafından diğer tutuklulara (boyun eğmeyenlere) karşı çomar olarak da kullanılmaktadırlar. Tüm koğuşlara bağlı yayın cihazları, böyleleri için "sahibinin sesi"yle sosyalizme ve yurtseverliğe karşı küfrettikleri bir araçtır. Ya da mahkemelere birlikte götürüldükleri taşıtlar, onlar için sosyalistlere, ilericilere sövmek için bir başka olanaktır. Görüş günlerindeki görüşme yerleri de bu hainlerin ödünsüz devrimcilerle karşılaştıkları yerlerdir. (Bu gibi durumlarda sık sık kavga çıkmakta, faşizmin bu çomarları sosyalistlerden, diğer bazı ilericilerden, anti-faşistlerden dayak yemekte, fakat gardiyan askerler tarafından kurtarılmaktadır. Bu kişileri dövdüğü için işkence gören, hatta mahkemeye çıkartılıp ek ceza alan birçok sosyalist ya da yurtsever bulunmaktadır.)

Faşizmin bu uşakları arasında, kendi eski örgütünün yeni yakalanan üyelerinin sorgularına gelip onları itirafa zorlayan, polislerle birlikte eski arkadaşlarına işkence yapanlar bile bulunmaktadır.

Kısacası, böylelerinin saçtıkları salyalardan oluşan göller, hapishanelerde inançlarından ödün vermeyen, faşizme boyun eğmeyen siyasiler için dayanılması güç boyutlardadır.

İşte faşist diktatörlüğün "rehabilitasyon" dediği şey bu lağım farelerinin sayılarının çoğaltılmasıdır. Gerçi faşist devlet terörü koşulları uzadıkça, hapiste birer ikişer bu gibiler arasına katılan, ya da kenara çekilip etliye sütlüye karışmamayı yeğleyen yılgınlar yok değildir. Ama gene de bunların sayıları azdır. Nitekim sözkonusu rehabilitasyon forumunda devlete itaat yolunu seçenlerin sayılarının bir türlü artmadığı, cezaevi koşullarında siyasi tutukluların devlete daha fazla düşman olup, "bilendikleri" dile getirilmiştir.

Yani faşizm, zindanlarda dört buçuk yıl içinde ancak birkaç yüz kişiyi kendi yanına çekebilmiş, ancak bir o kadarını da uysallaştırabilmiştir, ama onbinlerce kişi bugüne değin başlarını dik tutmasını bilmişlerdir.

Faşist rejim insanların özgürlüğünü alabilmiş, onlara her türlü zulmü yapabilmiş, hatta onları ipe bile çekebilmiş, ya da üç beş yüz uşak ruhlu döneği kendine bağlayabilmiştir. Fakat insanların kafalarını, ınançlarını tutsak edememiştir. İnsanları zindanlara doldurarak bedenlerini tutsak edebilmiş, ama kafalarını, beyinlerini, yüreklerini tutsak edememiştir. En güçlü olduğu anda ve yerde bile faşizmin güçsüzlüğü ve yenilgisidir bu.

Unutmamak gerekir ki, faşizm her türlü özgürlüğü gasbettiği halde, MÜCADELE ETMEK ÖZGÜRLÜĞÜ'nü yok edemez. Faşizme karşı DİRENMEK özgürlüğü HER ZAMAN vardır. Şayet korkuyla, yılgınlıkla bu özgürlüğü kullanamayanlar varsa bu, onların kendi kendilerine koyduğu yasaktır. Bunca yıldır faşist devlet terörü altında mücadele etmekte olan sosyalistler, mücadeleyi kendi kendine yasaklamamış, yani FAŞİZMİN YASAKLARINA boyun eğmemiş olanlardır. Hapishanelerde hertürlü ezaya katlanarak boyun eğmeyenler de böyledir. Faşizm onlara her türlü özgürlüğü yasaklamış, fakat Direnme Özgürlüğünü yasaklayamamıştır.

Gerçek Gazetesi'nin Ocak 1985 tarihli 232. sayısından alınmıştır.

BAKIŞ

Demokrasi üzerine ders vermeye gelmiş

DERS verecek adamın dersini vereceği şeyi iyi bilmesi gerekmez mi? O bildiğini sansa da, sahiden bilip bilmediğini biz nereden bileceğiz? Sözünün eri olma diye bir deyim vardır dilimizde. Ya da "Ayinesi iştir kişinin, lâfa bakılmaz!" derler. Taa Almanyalara demokrasi dersi vermeye gelen eski CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit sözünün eri mi? Lâfına değil de işine baktığımızda ne görüyoruz? Her iki kıstasa da vurduğumuzda B. Ecevit fos çıkıyor. Ne dediğini yapıyor, ne ettiği lâfla mütenasip iş görüyor. Demek ki dersini vermeye geldiği şeyi, demokrasiyi BİLMİYOR.

Bilseydi, ya şimdiye kadar, faşistler 12 Eylül'de açıktan açığa başımıza bela oldukları günden beri, başka türlü davranırdı, ya da faşistlerin sultası altında kuzu kuzu oturduğu Türkiye'den kalkıp taa buralara demokrasi dersi vermeye gelmezdi.

Türkiye'de yıllardır faşizm kol gezerken doğru-dürüst kılını bile kıpırdatmayan, iki lâf edecek olduğunda üzerine yürününce hemen pısan ve tüm yasaklara harfi harfine uyan bir insan –hele de koskoca yıllanmış bir partinin genel başkanıysa– demokrasinin ne olduğunu hiç mi hiç bilmiyor demektir. Çünkü demokrasinin ne olup olmadığını sadece lâfla bilmek hiçbirşey ifade etmez. Demokrasinin sözünü edenin demokrasinin gereğini yerine getirmesi, yani sözünün eri olması gerekir. Bu açıdan bakıldığında –ki bu açıdan bakmayacaksak hangi açıdan bakacağız!– Almanya'nın Hamburg kentinde demokrasi dersi vermeye gelen Bülent Ecevit çoktaan demokrasi sınavında sınıfta kalmıştır.

Gelgelelim, "Kişi kendini bilmek gibi irfan olmaz," diye de bir söz var dilimizde. CHP'nin eski Genel Başkanı ve ne zamandır kurulacağı söylenip duran Demokratik Sol Parti'nin yeni "ilham meleği" Bay Ecevit, demokrasinin ne olduğunu BİLMEDİĞİNİ DE BİLMİYOR. Bilseydi elin yurdunda demokrasi üzerine nutuk atmaya buralara gelmesinin ne haddini bilmez saçmalık olduğunu kavrardı. Ne denli irfandan nasipsiz olduğunu dünya alemin gözü önüne sermezdi. Onun bilip bilebileceği, belli ki, kuru lakırtıdan ibaret. Taa buralara kadar o kuru lakırdıyı yeni bir şeymiş gibi tekrarlamaya gelmiş. Dediklerine kulak verecek birilerini bulacağını sanıyor. Hayatında çok kez olduğu gibi –ve kuru lakırdıyla durumu idare ederim sananların hep başına geldiği gibi– yine yanılıyor!

Bursa Emniyet Müdürlüğü mü, intihar kulesi mi?

18 Ocak 1985 tarihli Hürriyet Gazetesi'nde yer alan bir haberde şöyle deniyordu: "Bilgisine başvurulmak üzere tanık olarak çağrıldığı Bursa Emniyet Müdürlüğü'nün üçüncü katından atlayan 29 yaşındaki Cavit Hüner ağır yaralandı". Habere göre "bir siyasi suçtan sabıkalı olan ve üç yıldır cezaevinde yatan Cavit Hüner üçüncü kattaki sorgusu sırasında bunalım geçiriyor ve koridordaki pencereye koşarak camı açıp, kendisini boşluğa bırakıyor"!

Fazla söze gerek yoktur. Bu olayları herkes çok iyi bilmektedir. 1981 yılında da yine bir sorgu için getirilen avukat Ahmet Veziroğlu'nun da beşinci kattan atladığı (!) söylenmişti. Her iki olayda da polis yetkililerinin ifadesine göre, insanlar buraya bir bahane ile (örneğin sorgu vs) giriyor ve önceden planladıkları canlarına kıyma eylemini binanın üçüncü ya da beşinci katından atlayarak yerine getiriyorlar. Sanki Emniyet Müdürlüğü değil, intihar(!) kulesi!

Konu son derece ciddidir. 12 Eylül 1980 ile birlikte "intihar, bunalım, güvenlik güçleri ile çatışma, direniş" vb. nedenlerle polis ve kolluk kuvvetleri gözümüzün içine baka baka cinayet işlemektedir. 12 Eylül darbesi ile birlikte zorbalık, hoyratlık ve hesapsız bir zalimlikle davranma konusunda polis ve kolluk kuvvetleri kendilerini tam bir serbestlik içinde hissetmektedirler. Kendilerinden hiçbir hesabın sorulmayacağını, durumun örtbas edilemeyeceği hallerde işkenceci oldukları mahkemede açıklanmış ve hatta hüküm giymiş olsalar da meslektaşları faşist katil Mustafa Haskırış gibi yurtdışına "görevli" olarak "kaçırılacaklarını" bilmektedirler.

"Ben anarşist asmayacağım da, hapishanemde besleyeceğim öyle mi?" diyen hem savcı, hem yargıç, hem cellat K. Evren'in polisleri de işleri kestirmeden halledivermekte ve göz kırpmadan cinayet işlemektedirler.

Ülkemizde polis örgütü gerçi başından beri despottur, zorba devlet çarkının işkence dişlisidir. Polis örgütüne eleman alınırken, insanlar özellikle seçilmekte ve geçirdikleri eğitimle ve mesleklerini ifa süresinde içlerinde insanlıktan bir nebze bile birşey bırakılmamaktadır. 12 Eylül öncesinde bu çark toplumdaki demokratikleşmeye paralel olarak bir parça kırılmış gibiydi ve polisler Pol-Der örgütü içinde örgütleniyorlardı. Ve 12 Eylül'den sonra tüm demokratik kurum ve kuruluşlara amansızca saldıran faşizm, iktidarına dayanak yapacağı polis örgütünde böyle bir demokratikleşmeye asla tahammül gösteremezdi. Nitekim daha ilk günlerden başlayarak emniyet örgütü baştan aşağı yenilendi, 6 bin polis görevden alındı, 26 bin polis disiplin cezasına çarptırıldı. Faşist anayasa ile birlikte adı üstünde "polis devleti" kurulurken, polis de halka karşı tam bir savaş durumunda, en yeni, en saldırgan eğitim ve silahlarla donatıldı. Bir yandan polis terörü ile insanlar korkutulurken, diğer yandan "polis amca" imajı yaratılmak için sevimli (!) Amerikan polis dizilerinden, "polis şefkati" sergileyen haber programlara kadar her türlü beyin yıkama girişimine hız verildi. Bu arada polisin adam öldürebileceği ve bundan dolayı sorumlu tutulmayacağı anayasa teminatı altına alınıvermişti çoktan.

Günlük basına yansıyan olaylara göre (ki hepsi yansımamaktadır) Aralık 1980 ile Ocak 1983 tarihleri arasında "güvenlik güçleri ile çatışma sonucu 43 kişi ölmüştür", yani 43 kişi sokak ortasında katledilmiştir. Yine Aralık 1980 ile Şubat 1982 tarihleri arasında bir emniyet müdürü, 4 komiser muavini, 16 polis memuru, 10 subay, 6 astsubay, altı gardiyan ve bir cezaevi müdürü toplam 21 kişinin öldürülmesinden dolayı mahkemeye verilmiştir. Bunlar da işkencehanelerde, kapalı kapılar ardında katledilenlerden birkaçıdır.

Son olarak 19 Ocak günlü gazetelerden bir haber okuyalım: "İstanbul Emniyet Müdürlüğüne getirilen bir gencin boğuşmaya girmesi sonucu kendisi ve bir polis öldü." Bu tür boğuşmaların da ne olduğunu Emniyet Müdürlüğüne düşenler çok iyi bilir. Boğuşma daha doğrusu işkence faslı daha siyasi zanlılar emniyete götürülürken cipte, cemsede başlar ve çeşitli biçimler alarak, sürer gider.

Bütün bu işkence ve cinayetlerin hesabının sorulmayacağını sanıyorlarsa yanılıyorlar. Bunu yaşayarak birlikte göreceğiz.

GERÇEK gazetesinden fabrika haberleri

ÇERKEZ KÖY AEG'DE YARAMIZI SARACAĞIZ

Çerkez Köy AEG'de Otomobil-İş sendikası örgütlenmeye başladıktan kısa bir süre sonra yüzde 70'lik çoğunluk sağladı. Buna rağmen Bölge Çalışma Müdürlüğü sahte evraklara dayanarak fabrikanın bir bölümünde faşist Türk Metal'e yetki verdi. Bu bölümde 1040 işçi çalışıyordu ve 650 kişi Otomobil-İş üyesiydi. Otomobil-İş'in 18 Ekim'de yaptığı itirazı mahkeme 6 Aralık'a erteleyip işverene zaman kazandırdı. Aynı fabrikanın 1600 işçi çalışan bölümünde de Otomobil-İş'in 950 üyesi olmasına karşılık Çalışma Bakanlığı aylarca yetki vermedi. Bu arada faşist Türk Metal'i yedeğine alan patron tabii boş durmuyordu. Her gün işçiler idareye çağrılıp "akıllarını başlarına toplamaları" öğütleniyor, makinalarda gözleniyor, tuvaletlerde takip ediliyor, sendikadan istifa etmeleri için para teklif ediliyordu. Bütün bunlar AEG işçisini yolundan döndürmeye yetmedi. Ancak patron birliğimizi ne pahasına olursa olsun yıkmak istiyordu. Son kozu İş Kanunu'nun 13. ve 17. maddelerini çalıştırmaktı. Kara listeler hazırlandı, sendikal mücadelede öncülük etmiş 18 arkadaşımız 15 gün içinde işten atıldı. Eğer Otomobil-İş'ten istifa edilmezse daha yüzlerce kişinin atılacağı duyuruldu. Bu durum işçiler arasında korku ve umutsuzluk yarattı. Bir çok işçi istemeye istemeye sendikadan istifa etti. Doğrusu, patron bir Pirus zaferi kazandı.

Ancak en kısa zamanda yaralarımızı sarıp, mücadelemizi daha bilinçli, daha kararlı yürüteceğiz. AEG patronunun gördüğü kara düşler er geç gerçek olacaktır.

Bir Grup Gerçek Okuru

●

TELRA'DA BASKILAR

Profilo Holding Şirketler Grubu'na bağlı Telra'da çalışmaktayım. İşyerimizde sorunlar günbe gün artıyor. İşverenin baskısı, tehdidi yoğun ve sistemli bir şekilde sürüyor.

İşçileri "çok ağır çalışıyorsunuz, bu böyle devam ederse işten çıkartırız" diyerek güçlerinin çok üstünde çalışmaya zorluyorlar ve bunu da başarıyorlar. Bir dakika tazgahın başında boş görseler hemen işten çıkarma tehdidi savruluyor.

Her bölümde ustabaşılar işçiler üzerinde korkunç bir baskı mekanizması kuruyorlar. Tüm bölümlerde işten çıkarma yetkisi ustabaşıların ve patron yardakçılarının eline verildi. Bu nedenle işçiler bu patronun köpeklerinin her türlü isteklerini yerine getiriyorlar.

Daha önce fabrika kadrolu işçi almaktaydı, şimdiyse dört aylık sözleşmeli işçi almaktadır. Çünkü bu sözleşmeli işçilerin sigortalı edilmesi diye bir dert yok, hiçbir sosyal haktan yararlanamıyorlar. Sadece asgari ücretle çalıştırılıyorlar. Bu da patronun arayıpta bulamadığı şey. Ekonomik zorluklar ve işsizlik nedeniyle bir sürü insan sözleşme, yani kölelik belgesini imzalayıp işe başlıyor.

Fabrikamızda 1500 işçi çalışıyor. Faşist iktidar geleli hiçbir zaman maaşlarımızı zamanında alamadık. Türkiye'de aylık enflasyonun hızını düşünürsek aylıklarımız hep o anki değerinin altında bir değerle elimize geçiyor. İşçi avans isteyince, işveren "sizin hiç mi haberiniz yok, faiz oranları yüksek, ben size zamanından önce para veremem" diyor. Kendisi hiç utanmadan bizim paramızı bir ay gecikmeyle ödüyor.

Bir Gerçek Okuru
Gerçek Gazetesi'nin Aralık 1984 tarihli 231. sayısından alınmıştır.

●

ADANA PAKTAŞ I'DE İŞÇİ KIYIMI

12 Eylül faşizminden sonra güya "işçi çıkarma yasağı" getirilmişti. Bu "yasak"la birlikte darbeden bu yana her yıl 350 bin kişi, her ay 30 bin ve her gün 100 çalışan işsiz kaldı. Ne tuhaftır ki, günlük basın ancak "işçi çıkarma yasağı" kalktıktan sonra nerede ne kadar işçinin atıldığını yazıp çizmeye başladı. Sanki daha önce işsiz kalanlar yerden mantar biter gibi aniden çıkıverdiler veya gökten zembille indiler!

Patronlar faşizmin kendilerine sunduğu olanaklardan sonuna kadar yararlanabilmek için hergün yeni yöntemler geliştiriyorlar. Daha bir ay evveli işyerimizde yedili grup sistemine geçilerek her ay 20 milyonun üzerinde her zamanki artı-değerin dışında bir miktarı ücretlerimizden kesip cebe indirmeye başladılar. Şimdilerde ise toplu işten çıkarmalar var. En başta eski DİSK üyelerini, kıdemleri ve şu anki Teksif şube yönetimine ileriki seçimlerde muhalefet listesi çıkarabilecek olanları. Onların yerine geçmişte faşistlerin çoğunlukta olduğu Yurttaş Fabrikası işçilerini alıyor. Çünkü Yurttaş işvereni de aylardan beri ücret ödemiyor ve bazan üretime ara veriyor.

Her gün sıranın bize gelip gelmediğinin kaygısıyla gidip geliyoruz.

Ne ki, başımızda bu sarı sendikacılar oldukça, demokrasi güçleri biraraya gelmedikçe bu sahneler çoğalacak.

PEKTAŞ I'den Bir Gerçek Okuru

●

GRUNDİG'TE YILMAYACAĞIZ

İstanbul Grundig Fabrikası işçi çıkarmada ilk sıraları alan fabrikalardan birisidir.

Kasım 1984'te normal çalışmamızı sürdürürken ayın 13'ünde fabrika idaresine arkadaşlarımız ikişer ikişer çağrılıp öğleye kadar toplam 12 kişi işten atıldı. Suçları Otomobil İş üyesi olmalarıydı. Öte yandan tazminattan kazanmayı da hesaplamışlardı. Buna göre 1984 yılında yıllık tazminat 80 bin lira iken, 1985 için 120-140 bin lira arasındaydı. Bunun için bildirim süresi dahi beklenmeden yeni yıl öncesi işçi çıkardılar. Geride kalanlara da Otomobil-İş üyesi olursanız böyle olur diye gözdağı veriyorlardı.

Ama bizi yıldıracaklarını zannetmesinler, hep böyle süreceğini zannetmesinler. Günlerin hep onlar için başlayacağını zannetmesinler. Günler bizim için de başlayacaktır...

Bir Gerçek Okuru
Gerçek Gazetesi'nin Ocak 1985 tarihli 232 sayısında alınmıştır.

TÜSİAD kongresi yapıldı

Büyük sermayenin önde gelen kuruluşlarından Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) kongresi yapıldı.

Bilindiği gibi TÜSİAD basit bir dernek değildir. Tekelci burjuvazinin en önde gelen kuruluşlarından biridir. TÜSİAD'ın 213 üyesi vardır ve üyeler üyeliğe büyük bir titizlikle kabul edilmektedirler. Üyeliğe kabul edilenler tekelcilerin bizzat kendileri ya da en güvenilir yöneticileridir. Aklınıza gelebilecek bütün tekelci sermaye gruplarının sahipleri hem şahsen ve ismen, hem de kendi birinci derece yöneticileri ile temsil edilmektedir.

Ve tüm ekonomik örgüt görünümüne rağmen TÜSİAD, aslında bir çeşit siyasi örgüt gibidir. Değişik tekelci ekonomik çıkarların yanısıra o çıkarlara uygun düşen politikaların tartışıldığı (örneğin 24 Ocak 1980 politikası ve onun politik formülü olan askeri yönetim dahil olmak üzere) ülkenin ekonomik politikasına ve ülke yönetiminin politik formüllerine değgin yönlendirmelerin yapıldığı bir kuruluştur.

Geçtiğimiz günlerde yapılan kongre öncesinde TÜSİAD iç çekişmelerle sahne oldu. Yüksek İstişare Kurulu bir uzlaşma listesiyle kongreye gitmek istedi. Buna rağmen aralarında Şarık Tara ve Halit Narin'in de bulunduğu birçok üye kongreye katılmadı. Kongrede 213 üyeden 117'si hazır bulundu. Uzun süredir başkanlık yapan Ali Koçman başkanlıktan alındı. Bu durum TÜSİAD yönetiminin Özal hükümetine karşı daha eleştirisel bir tutum takınmasını isteyenlerin ağırlık koyması şeklinde yorumlandı ve kulislerde Koçman'ın Özal ve onun ekonomik politikasına "çok fazla yatkın" olması biçiminde yorumlandı. Aynı şekilde Şakir Eczacıbaşı, Osman Boyner ve Melih Özakat hariç işadamları yönetime bizzat girmediler. Kendilerini yöneticileri aracılığıyla temsil ettirdiler. Gene bir uzlaşma ismi olarak başkanlığa tekelci burjuvazinin çeyrek yüzyıllık profesyonel yöneticilerinden, en kaşarlanmış kiralık yöneticilerinden, Koç grubunun adamı ve askeri rejimlerin bakanlarından Şahap Kocotopçu'yu getirdiler.

Gene Genel Kurul'a Özal'ın ve hiçbir bakanın, her hangi bir hükümet temsilcisinin katılmamaması, Özal'ın gönderdiği mesajın tek kişi tarafından bile alkışlanmaması dikkatleri çekti. Kongre öncesinde sadece dernek üyelerine postalanan imzasız bir bildiri ise çeşitli dedikodulara yol açtı.

Örgütte ağırlığı olan Koç, Sabancı vb. gibi işadamlarının yeni yönetimde ismen yer almamaları, orada kendilerini adamları vasıtasıyla temsil ettirmeleri "TÜSİAD'ın önümüzdeki dönemde hükümete karşı eleştiri ve uyarı bakımından daha aktif olabilmesi ve böyle bir yönetim kurulunda bazı önde gelen işadamlarının bizzat bulunmamalarının hükümetle ilişkiler bakımından daha uygun olacağı, böyle bir formülün TÜSİAD yönetimine hareket kabiliyeti ve manevra alanı kazandıracağı" şeklinde yorumlandı.

Burada belirtelim ki, TÜSİAD'ı oluşturanlar 24 Ocak'tan başka bir arayış içinde değildirler. Sadece 24 Ocak politikasının biraz gevşetilmesini istemektedirler. Oysa 24 Ocak 1980 kararları alınmadan TÜSİAD şöyle bir talepte bulunuyordu: "Türk ekonomisinin kurtuluşu dışa açılmaktır, dışa açılmada ilk hedef ihracatı arttırmaktır. İç pazarın cazibesi sürdüğü, iç talep tahminlerin üstünde büyümeye devam ettiği sürece bu olmaz. İç piyasada satmaktansa ihraçat yapmayı daha kârlı kılmada araç fiyat-

(Devamı 9. sayfada)

Aşağıdaki bildiri TÜSİAD içindeki bir grup tarafından kongre öncesinde TÜSİAD üyelerine gönderilmişti. Bildirinin metnini aynen yayınlıyoruz:

Sayın TÜSİAD Üyeleri,

TÜSIAD'ımız da büyük holdinglerin çekişmelerinden çalışmaz hale gelmek üzere...

Bir tarafta Koç, Borusan, Dinçkök ve Yaşar Grubu, diğer tarafta Sabancı, Eczacıbaşı, Boyner ve BMC Grubu kendi çıkar ve hırsları doğrultusunda herşeyi yıkabilecek ve kendileri dışında hiç kimseye hak hukuk tanımayan bir tutum içine girmişler.

Yaşar Grubu'nun kendi çıkarları için yapmayacakları yoktur....

Asım Kocabıyık, kısa boyu ve hırsı ile Türkiye'yi yönetmeye kalkar...

Rahmi Koç akla karayı ayıramaz....

Ömer Dinçkök'ün bu işi götürecek bilgisi olmadığı gibi, toplum içinde saygınlığı da yoktur...

Sakıp Bey, Showman'dır, orospu patronu ile işadamını karıştırır...

Eczacıbaşı, ben olayım da nasıl olursam olayıma razıdır.

Boyner tekstilden başka birşeyden anlamaz...

Melih Özakat, Yaşar nerdeyse karşısındadır.

Bizler ise bu adamların oyunları ile, kararları ile Genel Kurullarda bir takrirle okunan yönetici adaylarını oybirliği ile seçen garipleriz.

TÜSİAD'ın Garip üyeleri.... Artık bizi yönetecekleri doğru seçme zamanı gelmiştir. Kimsenin kuklası olmayın. TÜSAD'ı temsil edecek yeni Yönetim Kurulumuzu size verilecek bir takrirle değil, kapalı oyla, gönül ferahlığı ile seçin.

Bulgaristan aleyhine kampanya

SON zamanlarda burjuva basını Sosyalist Bulgaristan aleyhine güdümlü bir kampanya yürütüyor. Oradaki Türklere ve pomak adını verdikleri müslüman Bulgarlara baskı yapıldığını iddia ediyorlar. Manşetlerden köşe yazılarına kadar bu gerici şoven kampanya kapsamında yazılıp çizilenler, hiçbir somut söz söylemeden kuru sıkı iftiralarla en pespaye anti-komünizmi ve şovenizmi sergiliyorlar. Yatıp kalkıp sosyalist devlete küfrediyorlar, iğrenç bir hamasiyet ile ve utanmadan haber diye sundukları uydurmalarla Bulgaristan'daki Türklerin kötü şartlarda yaşadıklarına okurları inandırmak için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar.

İkinci Dünya Savaşı sonunda Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasını izleyen yıllarda da, benzeri bir kampanya açılmıştı. Dünyadaki soğuk savaşın Türkiye özelindeki izdüşümü, hatırlanacağı gibi Sovyetler Birliği'ndeki ve Bulgaristan'daki, Yugoslavya'daki (genç sosyalist balkan devletlerindeki) Türk ve müslümanların esaret altına alındığı safsatasıydı. O yıllardaki kampanyayı bugün anımsayacak olanlar, ya da o yıllara ait gazete arşivlerine bakacak kimselerin de görecekleri gibi bugün açılan kampanyanın ne öz olarak, ne de söz olarak o yıllardakinden hiç farkı yoktur.

O yıllardaki soğuk savaşta zamanın hükümetleri -özellikle 50'li yılların başındaki Menderes hükümeti-- Bulgaristan'daki Türklerin Türkiye'ye gelmeleri için göçü teşvik etmişti. Gelenlere küçümsenmeyecek topraklar verilmiş, iş imkanları yaratılmıştı.

Aradan geçen bunca zaman zarfında gerici kalemler bu "esaret" edebiyatını zaman zaman tekrarlayıp durmuşlardır. Ama it ürerken, kervan yürümüştür. Bulgaristan'da sosyalist kuruluş gerçekleşmiş ve Türk emekçiler de sosyalizmin tüm kazanımlarını yaşayarak görmüşlerdir.

Bunlardan sosyalist rejime ayak uydurmak istemeyenler Türkiye'ye gelip yerleşmişlerdir. Gelenler, çok uzun yıllardan beri "esaret altında" diye tanıtılan oradaki akrabalarını ziyarete gidip gelmektedirler. Bu trafik o kadar yoğun olmuştur ki, İstanbul'da Aksaray ile Fındıkzade arasında türeyen otobüs firmaları adeta dolmuş kaldırır gibi Bulgaristan'a sefer düzenler olmuşlardır.

Gidip gelenler Bulgaristan'dan aldıkları ev eşyalarını, giyecekleri İstanbul'un, Bursa'nın semt pazarlarına satarak yol masraflarından daha fazlasını bile çıkarır olmuşlardır.

Daha da önemlisi akrabalarını ziyaret edip dönenlerin hiç birisi "esaret"ten sözetmemiştir. Tersine Bulgaristan'ın nasıl gelişmekte olduğu, elektriksiz köy kalmadığı, oradaki akrabalarının hayatlarından memnun olduğu, işçilerin her türlü güvenceye ve Türkiye'de sahip oldukları yaşam düzeyine kavuştukları bizzat bu kişiler tarafından söylenen bir gerçekliktir. Dahası da, bu göçmenlerin toprağa bağlı dışındakiler (proleterleşmiş olanlar) hayli fazladır. İstanbul'un hemen hemen tüm işçi semtlerinde, fabrikalarında "Bulgaristan göçmenleri"ne rastlamak mümkündür ve babaları, dedeleri sosyalist rejimden kaçmış olan bu işçiler arasında çok sayıda sosyalist ve ilerici vardır. Bir bakıma denilebilir ki, burjuvazinin anti-komünizmine ve sosyalist ülkeler hakkındaki uydurduğu yalan ve iftiralara karşı birçok fabrikada bu Bulgaristan göçmenleri sosyalist ajitasyon ve propagandanın yandaşları ve sosyalizmin insanlara neler kazandırdığının canlı tanıkları olmuşlardır.

İstanbul fabrikalarındaki işçiler, ya da o semtlerdeki diğer emekçiler Bulgaristan'a gidip gelen bu göçmen yurttaşların anlattıklarını birinci ağızdan dinleyenlerdir.

Ve en önemlisi, Bulgaristan'da "esaret altında" oldukları iddia edilen Türklerden Türkiye'ye göç etmeye meraklı olan da yoktur. Çünkü onlar da Türkiye'den gelen akrabalarından Türkiye'deki yoksulluğu, son derece kötü yaşama ve çalışma koşullarını dinlemekte ve sosyalist Bulgaristan'da yaşadıkları için "hallerine bin şükretmekte"dirler. Bulgaristan'daki Türkler sosyalist bir sistemin tüm niteliklerinden yararlandıkları gibi, dillerine, kültürlerine de karışan yoktur. Burjuva basının en gerici kalemlerinin bu konuda yazdıkları gazete arşivlerinden taranacak olursa görülecektir ki bu faşist ve gerici hoparlörler, oradaki Türklerin Komünist Partisi'ne ya da Parti'nin gençlik örgütüne çok sayıda girmelerinden, oradaki kitle örgütlerinde aktif görev almalarından, köy komünlerinde, kooperatiflerde aktif olarak yöneticilik yapanlardan, milis teşkilatına katılanlardan uzun uzun yakınmışlardır ve "Bulgaristan'daki soydaşlarımız komünistleşiyor, onlara sahip çıkalım, komünist olmalarının önüne geçelim" diye feryat figan etmişlerdir.

İçinde yaşadığımız yeni soğuk savaş koşullarında ise, karanlık mihraklar tarafından birden bire bu konu alevlendirilmiş ve aşağılık bir kampanya ile "esaret edebiyatı" yeniden başlatılmıştır.

Ergun Göze'sinden, Uğur Mumcu'suna kadar bir sürü kiralık kalem yaygarayı basmışlardır. Fakat kopartılan kuru gürültü o kadar fazla olmuştur ki, basında Bulgaristan düşmanlığı öylesine körüklenmiştir ki, Turgut Özal bile bu kadarını fazla bulmuş olacak ki, üstüste verdiği demeçlerde "böyle bir şeyin vuku bulup bulmadığı bile belli değil" diyerek "birtakım çevrelerin" Batı Trakya Türkleri diye ortalığı karıştırdıklarını, bu şekilde Yunanistan ve Bulgaristan düşmanlığı yapılarak Türkiye'nin balkanlardaki komşularıyla arasının açılmak istendiğini söylemek zorunda kalmıştır.

Bu kampanyanın bayraktarlığını yapan Tercüman Gazetesi'nin sözümona liberal bir görüntü vermeye çalıştığı Yankı Dergisi iftiralarını "Demirperde Usulü Jenosid" başlığı altında verdi. Tek bir somut lâf söylemeden Bulgaristan'a yönelen suçlamaları Jenosit terimine kadar vardıran Tercüman patronlarına sormak gerekir: Jenosit, bir ülkede belli bir azınlığın ya da ezilen bir ulusal veya etnik gruba mensup insanların katledilmesidir. Tek bir ölüm olayını gösteremediğiniz bir duruma Jenosit adını verirken siz yalancısınız müfterisiniz. Hele hele 1915'te Ermenilerin kitle halinde katledilmesi olayını jenosit kabul etmeyen sizin gibileri Bulgaristan'ı jenositle suçluyorsa yapılan şey kuru iftira olmaktan da çıkıp tam bir alçaklık kimliği kazanır. Hatırlanacağı gibi Nazlı Ilıcak hanım 1981 Şubat'ında yazdığı bir başyazısında "1915'te öldürülen Ermenilerin sayısının iddia edildiği gibi bir milyon olmadığını, bazı Amerikalı kaynakların bu rakamı 400 bin diye gösterdiğini, kendi tahminine göre ise o 'tehcir' olayında 'hayatını kaybeden Ermenilerin' olsa olsa 200-250 bin civarında olduğunu, bunun da doğal karşılanması gerektiğini, çünkü o sıralarda Türkiye'nin 1. Dünya Harbi içinde olduğunu" söylemişti. Yani Nazlı Ilıcak Yeniköy'deki yalısından dünyaya bakarken kendi verdiği rakamlarla dahi 200-250 binden aşağı inmediği bir kitlenin katledilmesini jenosit saymaz, "harbin cilvesi" sayar, fakat onun gazetesi ve dergisi tek bir baskı kanıtı göstermeden, tek bir kimsenin bile burnunun kanadığını ispat edemeden sosyalist bir devleti jenositle suçluyor.

Karanlık mihrakların başlattığı, burjuva basının da hem güdümlü amaçlarla, hem de bu sayede tiraj arttırmak gayretleriyle sürdürdüğü bu yalan ve iftira furyası da gelip geçecektir. Koparılan bu ve benzeri gürültüler ülkenin içinde bulunduğu konjoktüre bağlı manevralardır. Ve anti-komünizmin bu paslı silahı bir kez daha geri tepecektir. Uğur Mumcu gibi sol maskeli madrabazlar ise tıynetleri bir kez daha teşhir olmuş durumda, kendi çirkefliklerine biraz daha gömülmüş olacaklardır.

Gerçek Gazetesi'nin Ocak 1984 tarihli 232. sayısından alınmıştır.

SGB'nin Gençlik Yılı bildirisi

1985'in Birleşmiş Milletler tarafından Dünya Gençlik Yılı olarak ilan edilmesi üzerine Sosyalist Gençler Birliği yurtiçinde bir bildiri dağıttı.
SGB'nin bildirisi şöyle:

GENÇLER, KARDEŞLER!

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 27 Aralık 1979'da yaptığı toplantıda 1985 yılını "KATILIM-GELİŞME-BARIŞ" şiarı ile GENÇLİK YILI ilan etti. Bu yılın dünya gençliğine adanması yaşadığımız koşullarda birçok nedenden dolayı anlamlıdır. Anlamlıdır çünkü;

Toplumların en dinamik ve gelişmeye açık kesimlerinden biri olan gençlik, tüm dünyada, toplumsal yaşama, bu yaşamın tüm birimlerinde karar verme sürecine doğrudan KATILIMI; bunu en etkin biçimde gerçekleştirmek için yetkin ÖRGÜTLENMEYİ, bu temelde eğitimin demokratikleştirilmesini, iş olanakları sağlanmasını, sağlıklı beden ve ruh gelişiminin önündeki bütün engellerin kaldırılmasını istiyor.

Gençlik, ülkesinin ekonomik-toplumsal gelişiminin sonuçlarından en geniş şekilde yararlanmak istiyor; halkının bu yoldaki mücadelesine omuz veriyor. Ve ülkesinin gelecekteki sahipleri olacakları bilinciyle yaşam hakkının tehdit edilmediği bir yurt, yaşanası bir dünya için hem genel silahsızlanma, hem de nükleer savaş tehditlerine karşı BARIŞ MÜCADELESİNE aktif bir biçimde katılıyor.

ULUSLARARASI GENÇLİK YILI önemlidir, çünkü;

20. yüzyılın bitimine az bir zaman var, yani "kapitalizmden sosyalizme geçiş"e ilk tanıklık etmiş çağın bitimine. Yüzyılın sonu yaklaşırken, emperyalizm daha da saldırganlaşıyor, kaçınılmaz sonunu getirmek için her zorbalığı deniyor. Bölgesel savaşlarla, karşı-devrimci saldırılarla, nükleer savaş tehdidi ile yeni yeni düşmanlıklar, zorbalık örnekleri sergileyip halklar arasında yakınlaşmayı önlemeyi, ezilen halkların sosyal kurtuluş mücadelelerine engel olmayı planlıyor. Başını Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin çektiği detant-yumuşama politikasını sabote ederek, gerginlik-düşmanlık temelinde yokoluşunu geciktirmeye çalışıyor. Ama nafile. Ezilen halkların bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm mücadalesine engel olamıyor.

İşte Dünya Gençliği bu mücadelelere daha aktif, saflarına taze güçler katarak katılıyor. Yaşanacak bir dünya mücadelesini "gençlik gelecektir" bilinciyle daha da yükseltiyor.

Ülkemizde ise, bu evrensel içerik ve anlamdan yoksun, yıldızlı nutuklarla bir "gençlik yılı" kutlanıyor. Faşist diktatörlük sözümona gençlik yılını büyük bir hayasızlık ve utanmazlıkla kutluyor! Evrenler, Özallar, Doğramacılar, Dinçerler gençlik yılı diyerek gazetelerde, radyo-televizyonda boy gösteriyorlar. Aba altından sopa gösterip, sözümona gençliğe nasihat veriyorlar! Onbinlerce genç insanımız toplama kamplarında çürütülürken, yüzlercesi işkencelerde, operasyonlarda katledilir, onlarcası idam sehpalarına gönderilirken, faşizmin elebaşları gençlik yılını kutluyorlar. T.Kürdistanı'nda yoksul Kürt emekçileri faşist kıyımdan el-aman diyerek 13-14 yaşındaki evlatlarını bile batıya gönderirken, faşistler gençliğin yılını kutluyorlar. YÖK ile öğrenci-öğretim üyesi kıyımı sürdürülürken, paralı eğitim ile yüksek öğrenim kapıları ülke gençliğinin ezici çoğunluğuna kapatılırken, sokaklarda milyonlarca genç insan işsiz, aç dolaşırken, faşistler hangi amaçla ne yılını kutluyorlar!

GENÇ KARDEŞLER!

SOSYALİST GENÇLER BİRLİĞİ size sesleniyor.

Bilmeliyiz ki, faşist diktatörlük gençlik yılını beyin yıkama ve şantaj için, yalan ve demagojileri için kullanmaya çalışıyor. Silahlarını kendilerine çevirmek elimizdedir. Faşizmin gerçek yüzünü teşhir için üniversitelerde, fakültelerde düzenlenecek her türlü toplantıya, aktif ve kitlesel olarak katılalım. Demokratik taleplerimizi tekrarlayalım. Uluslararası Gençlik Yılını gençliğin anti-faşist mücadelesinde bir basamak yapalım.

Bilelim ki, Türkiye'de Gençlik Yılı'nın en iyi kutlama biçimi, faşizme karşı en güçlü örgütlenme ile eş değerlidir. İşçi sınıfımızın, emekçi halkımızın mücadelesiyle bütünleşmenin gereği budur, gençlik onurumuza karşı sorumluluğumuz bunu gerektirmektedir.

Yaşasın Türkiye Gençliğinin Anti-Faşist Mücadelesi!

Yaşasın Dünya Gençliğinin Özgürlük ve Barış İçin Dayanışması!

SOSYALİST GENÇLER BİRLİĞİ

İmzalanmasından 40 yıl sonra

Yalta Konferansı'na saldırılar yoğunlaşıyor

● *Bundan 40 yıl önce SSCB, ABD ve İngiltere'den oluşan anti-Hitler Koalisyon devletlerinin hükümet başkanları 4-11 Şubat 1945 tarihinde Kırım'ın Yalta şehrinde bir araya geldiler. Konferansın içeriği ve sonuçları üzerine SSCB'den Prof.Pavel Sevostyanov ve yardımcısı Gorgi Kymin'in konu üzerine "Sowjetunion Heute" dergisinin Şubat 1985 tarihli sayısında yazdıkları yazının tercümesini aşağıda veriyoruz.*

-Faşist Almanya'ya karşı verilen savaş sonuna doğru yaklaşıyordu. SSCB, ABD ve İngiltere hükümet başkanları, gerek Avrupa'da gerekse Uzak Doğu'da süren savaşın biran önce sona erdirilmesi ve savaş sonrası düzenlemenin ilkelerinin tesbit edilmesi için biraraya gelmeye karar verdiler. Konferans 4 Şubat 1945 tarihinde Sovyetler Birliği'nin Yalta şehrinde başladı. Josef Stalin, Franklin D.Roosevelt ve Winston Churchill'in o zaman aldığı kararlar, bugün dahi önemini yitirmediler.

Avrupa iki kere dünya savaşı yangınına sahne olmuştu. Her iki savaş da Almanya topraklarında başlamıştı. Bu nedenle müttefik devletler Alman militarizminin ve Nazizmin yok edilmesi ve Almanya'nın barışı bir daha bozmayacağı garantilerin yaratılması için çok büyük öneme sahip prensipler üzerinde anlaştılar. Bu bağlamda birçok ortak kararlar alındı. Yalta Konferansı'nın en önemli kararı, katılan devletlerce tesbit edilen şu açıklamaydı: İnsanlığın en büyük çabası olan sağlam ve sürekli barış, ancak barışsever ülkeler ve halklar arasındaki kalıcı ve gelişen işbirliği ve karşılıklı anlayışla gerçekleştirilebilir.

Müttefik devletler arasında hiçbir ayrılığın olmadığı ve tüm problemler üzerinde daima tam bir fikir birliği sağlandığı şeklinde olumlu bir tablo çizmek istemiyoruz. Bunlardan birisi meselâ Almanya'nın geleceğiyle ilgiliydi.

1943'deki Tahran Konferansı'ndan sonra Batılı güçler eski planlarını Almanya'yı bölme planıyla genişlettiler. ABD Maliye Bakanı Henry Morgenthau, Başkan Roosevelt adına Almanya'nın geleceğiyle ilgili bir plan hazırladı. Bu plana göre Saarland ile Mosel ve Ren nehrine sınır olan alanlar Fransa'ya verilmeli, Ruhr bölgesi, Reinland, Kiel kanalı ile bunun kuzeyindeki bölge "uluslararası bir organ" tarafından yönetilen uluslararası bir alan haline getirilmeliydi. Almanya'nın geri kalan toprakları da Prusya, Sachsen, Thüringen'i içine alan Kuzey Almanya ile Bavyera, Württemberg, Baden vb'yi içine alan Güney Almanya şeklinde, iki "otonom devlet" halinde bölünmeliydi. Morgenthau'nın planının sonunda ise Avusturya ile birlikte bir Gümrük Birliği'nin oluşturulması öneriliyordu.

Plan, Almanya'nın bölünmesinin değişik bir varyantını getiriyor ve ülkenin sanayisinin büyük bir kısmını yok edip, onu bir tarım ülkesi haline getirmeyi öngörüyordu. ABD ve İngiltere hükümetlerinin 1944 Eylül'ünde Quebec'te yaptıkları konferansta Franklin D.Roosevelt ve Winston Churchill Mergenthaus'un planını onayladılar.

Sovyetler Birliği batılı devletlerin Almanya'nın bölünmesi planını desteklemedi. Yalta Konferansı görüşmeleri sırasında yapılan fikir alış-verişinde, müttefik devletler, daha sonra Sovyet hükümetinin talebi üzerine gündemden kaldırılan Almanya'nın bölünmesi sorununu özel bir komisyona devretme kararını aldılar.

Polonya'daki hükümetin bileşimi sorunu da oldukça şiddetli politik çatışmalara neden oldu. ABD ve İngiltere hükümetleri Polonya'nın kurtarılmasında ABD'nin tüm ikinci dünya savaşında kaybettiği askerden birbuçuk kat daha fazla asker kaybeden Sovyetler Birliği'ne düşmanlık güden Polonya sürgün hükümetiyle politik ilişkilerini hâlâ sürdürüyorlardı. Sovyetler Birliği Polonya'da demokratik temelde kurulan ve halkın desteğini sağlayan geçici hükümeti tanıyordu.

Washington ve Londra önceleri İngiltere'nin başşehrinde bulunan Polonya hükümetini yegâne hükümet gibi takdim etmeye çalıştılar. Şiddetli tartışmalar sonucu şöyle bir uzlaşmaya varıldı: Batılı devletler yeniden organize olmak şartıyla, geçici hükümeti tanıyacaklarını açıklayacaklardı. Konferansta kabul edilen bir karara göre, kurulacak yeni geçici hükümete hem Polonya'nın, hem de Londra'daki göçmen Polonyalıların temsilcisi olarak yurtdışında yaşayan demokrat politikacıların dahil olması öngörülüyordu. Bu karar 28 Haziran 1945'de gerçekleştirildi.

Stalin, Roosevelt ve Churchill 4-11 Şubat 1945 te Yalta Konferansı'nda

Polonya'nın sınırlarının tesbiti sorunu da pürüzsüz yürümedi. Üç devletin hükümet başkanları Sovyetler Birliği Polonya sınırının etnik sınıra (Curzon hattı) uygun olarak çizilmesi üzerinde anlaştılar.

Müttefik devletler ciddi fikir ayrılıklarına neden olmayacaksa Kuzey ve Güneydeki bazı toprakların Polonya'ya verilmesi gerekliliğinde de anlaştılar. Fakat bu toprakların büyüklüğü konusunda fikir ayrılıkları çıktı. Sovyet delegasyonu Polonya'nın batı sınırının Oder nehri ve batı Neisse (Oder nehrinin iki yan kolu) boyunca çizilmesi teklifini getirdi. ABD ve İngiltere delegasyonları bu teklife Polonya halkının bölgenin zenginliklerinden yararlanamayacakları iddiasıyla karşı çıktılar. Fakat görüşmeler sonunda, Polonya'ya büyüklüğü daha sonra tesbit edilmek üzere kuzeyde ilave toprakların verilmesi kararlaştırıldı.

Savaş sonrası düzenlemenin Yalta Konferansı'nda temelleri atılan ve Potsdam Konferansı'nda somutlanan prensip ve biçimlerinin tespiti daha sonraki değişik uluslararası anlaşmalarla devam etti. Bunlardan en önemlisi 70'li yıllarda F.Almanya'nın SSCB, Polonya Halk Cumhuriyeti, Alman Demokratik Cumhuriyeti ve Çekoslovakya Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleriyle imzaladığı belgelerle, Batı Berlin üzerine yapılan Dörtlü Antlaşmalar'dır. Bu belgelerin sistemi Avrupa'daki politik ve topraksal gerçekleri devletlerarası hukukun kurallarına göre belirledi. Avrupa'daki sınırların dokunulmazlığı, Avrupa'nın güvenliğinin ana bileşenini ifade ediyor.

1975 yılında Helsinki'de yapılan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı çok büyük bir öneme sahiptir. Bu konferans, İkinci Dünya Savaşı'nın sonuçlarını belirledi. Foruma katılan devletler oluşmuş sınırların dokunulmazlığını tasdik ettiler ve farklı sosyal düzenlere sahip devletlerin barış içinde bir arada yaşama talebiyle tam bir uyum içerisinde olan devletlerarası ilişkilerin ilkeleriyle ilgili bir çerçeveyi kollektif olarak hazırladılar.

Ne yazık ki, son zamanlarda Yalta Konferansı'nın kararlarına karşı saldırılar batıda yoğunluk kazanmaya başladı. Bu suçlamalar neredeyse batının çıkarlarının Franklin D. Roosevelt ve Winston Churchill tarafından satıldığına kadar varıyor. Hatta Yalta'da Avrupa'nın "nufuz bölgelerine" ayrıldığı bile iddia ediliyor. Bu Konferans'ın bütün belgeleri istisnasız yayınlandı ve bunların içeriği bu türden iddiaları tamamen yalanlamaktadır. Yalta'da alınan kararları eleştiren bazılarının, somut anlaşmalar üzerine konuşmak yerine genel olarak "Yalta'nın mirası" üzerine fikir beyan etmeleri tesadüfi değildir. Bu kişiler Doğu Avrupa'nın birçok ülkesinin Hitler Almanyası'nın yenilmesinden sonra kapitalist gelişme yolundan vazgeçmeye zorlandıkları görüşünü savunuyorlar.

Bu seçimi bizzat bu ülkelerin halkları yaptılar. Bu ülke halklarının Sovyet ordusu tarafından kurtarılması, onlara toprak bütünlüklerini yeniden kazanmalarında yardımcı oldu ve kendi evlerinin egemeni olma imkânını sundu. İkinci Dünya Savaşı'nın sonuçlarının ve yine SSCB'nin Avrupa devletleri arasında sadece dostlar değil, müttefikler de kazandığı gerçeğinin batının tasarılarına uymaması ayrı bir konu. Bu nedenlerle ince intikamcı sloganlardan, SSCB'ye ve Varşova Paktı'nın diğer ülkelerine karşı psikolojik savaşı yoğunlaştırmaktan, bir örneğini Polonya'da gördüğümüz yıkıcı eylemlere kadar doğu ülkelerine karşı yeni "haçlı seferi" hazırlıkları yapılıyor.

Nitekim daha savaşın bitiminden dört yıl sonra ve henüz o zaman Varşova Paktı bile yokken batılı ülkeler tarafından NATO askeri gruplaşmasının oluşturulması, "Avrupa'yı bölme" hedefine varmak içindi. Saldırgan NATO örgütünün kurulması, militarist ve kinci eğilimlerin güçlendiği bu örgüte F.Almanya'nın üye olması, batıda bilinen çevrelerin yeni şartlarda eski "Münih politikası"nı uygulamak istediklerinin bir göstergesidir. Yine ABD Pershing-2 füzelerinin birçok NATO ülkesine yerleştirilmesi, ABD'den bazılarının batı ve doğu arasında nükleer füzelerden bir çit örme isteğinin kanıtıdır.

Halklar, dünya yeni bir savaş yangınına asla sahne olmasın diye 50 milyon insanın yaşamını feda ettiler. Soğuk savaş yıllarında herkesin ortak bir düşmanı vardır: Faşist ve militarist güçler. Bugün de ortak bir düşman mevcuttur: Silahlanma yarışı, nükleer bir savaş tehlikesi.

Yalta Konferansı, arzu edildiğinde anlaşma yapılabileceğinin göstergesidir.

Yunanistan, NATO'nun temel fikri «komünizm saldırısı» yalanını değiştirdi

2. Dünya Savaşı'nı izleyen "soğuk savaş" dönemi NATO'nun kuruluşuyla açılmıştır. Ama bugünkü soğuk savaş siyaseti NATO'yu güçlendirmiyor. Yunanistan parlamentosu 8 Ocak günü kabul ettiği bir yasayla, ülkesi için yeni bir "Savunma Stratejisi" benimsedi.

"Yeni Savunma Stratejisi" her bir NATO ülkesi için ayrı ayrı ve hepsi için birden geçerli olan ve NATO'nun kuruluş gerekçesi olan "komünizm saldırısı" yalanından vazgeçiyor, bunun yerini Yunanistan için asıl tehlikeyi muhtemel bir Türk saldırısına bağlıyor.

Türkiye'nin Yunanistan için gerçek bir tehdit olup olmadığı ayrı bir konudur. Papandreu Türkiye'den gelebilecek bir askeri saldırı ihtimalini abartan bir politika izlemeyi yararlı görüyor veya böyle bir tehlike gerçekten mevcuttur. Ancak benimsenen "Yeni Savunma Stratejisi"ne kaynaklık eden tesbit, bütün bunlardan bağımsız olarak "komünizmin tehdit oluşturmadığına" ilişkindir. Bu, NATO'nun kuruluşuna gerekçe teşkil eden yalanın en azından görünürde bile olsa reddedildiği anlamına gelir. Böyle bir yutturmaca artık emperyalizmin saldırgan ve yayılmacı emellerini örtmeye yetmiyor. ABD çıkarlarına bağlı, örneğin Evren faşizmi gibi rejimlerin, geleneksel antikomünist politikalarına yeni motifler katmaları lazım ki, yalanları yalan olsun. İdeolojik besin kaynakları zenginleşsin.

Yunanistan'ın bu yutturmacayı şimdilik ve görünürde reddetmiş olması bile başlı başına olumlu bir adımdır. Sosyalist ülkelerin saldırgan emeller beslemedikleri, hiçbir ülkeye saldırmadıkları ve tam tersine olarak, NATO'nun temel tezlerinin ortaya atıldığı 35 yıldan beri barış ve yumuşama fikrini savundukları ve bunu temel dış politika ilkesi olarak benimsedikleri açıkça anlaşılmıştır.

Papandreu'nun bu "yeni stratejisini" köşeli hale getirip getirmeyeceğini zaman gösterecektir. ABD'nin ve öteki NATO patronlarının ve içerde gericiliğin baskılarını karşılayabilmesi gerekir. Bunu Yunan şovenizminden ayırıp gerçekleştirmesi, NATO'dan ayrılma noktasına kadar götürmesi ve kendi kendisiyle tutarlı davranması pek mümkün gözükmemekle birlikte, bu atılan adım ABD'nin NATO içinde dahi istediği gibi at oynatamadığını kanıtlamaya yeterlidir

Demiryolu işçilerinin madencilerle dayanışması

İngiliz polisi maden işçilerine bunları reva görmüştü...

Geçtiğimiz pazartesi günü (11.2.1985) İngiliz demiryolu işçileri, sendika liderlerinin tavrına rağmen 49. haftasını dolduran İngiliz maden işçilerinin grevini desteklemek üzere bir gösteri yürüyüşü gerçekleştirdiler.

Bu yürüyüş, Güneydoğu İngiltere'de "günün eylemi" adıyla anılan protestonun bir parçasıydı. Bilindiği gibi ulusal kömür işletmeleri, zarar etmekte olduğunu açıkladığı 20 ocağı kapatma kararı almış, bunun üzirene geçtiğimiz yılın 12 Mart'ında maden işçileri greve başlamıştı.

"The Times of London" gazetesinin bildirdiğine göre "Maden İşçileri Ulusal Birliği" sendikasıyla hükümet arasında kilitlenmiş bulunan görüşmelerin başlaması için umut doğdu. Sendika genel sekreteri Peter Heathifield geçtiğimiz pazar akşamı verdiği demeçte "kabul edilebilir noktalarda" anlaşma sağlanabilirse görüşmelere başlama olanağının bulunduğunu bildirdi.

Auschwitz Kampı'nın kurtarılışının 40. yılı

Hitler faşizmi deyince akla hemen toplama kampları ve bu kamplarda işkence edilerek, yakılarak, gaz odalarında zehirlenerek öldürülen kadınlar, erkekler, çocuklar gelir. Bu ünlü kamplardan birisi de, Polonya'daki Auschwitz toplama kampıdır.

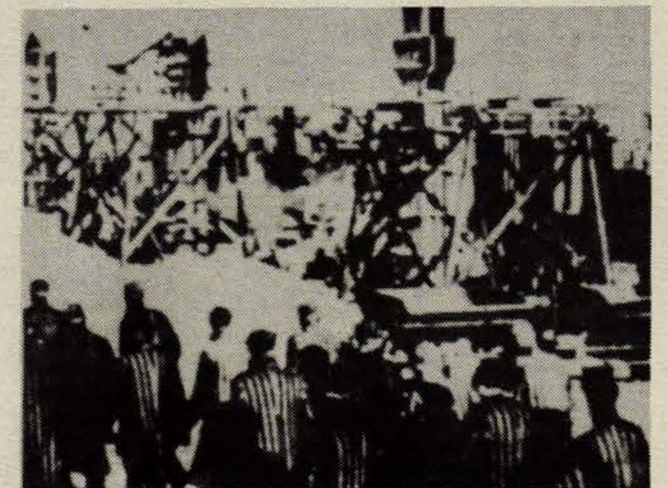
İşte bu kamp, bundan 40 yıl önce, 27 Ocak 1945 günü Sovyet Kızıl Ordusu tarafından kurtarılmıştı.

1940 yılından, kampın Sovyet orduları tarafından kurtarılışına kadar bu ölüm fabrikasında çoğunluğunu Yahudilerin oluşturduğu yaklaşık 4 milyon insan, Hitler faşistleri tarafından hunharca katledildi. Sovyet askerleri kampa girdiklerinde, sadece 7 bin tutuklu hayatta bulunuyordu,

Sovyet askerleri kampı kurtardıklarında, işlenen cinayetlerin katiller tarafından ortadan kaldırılamayan dehşet verici izleriyle karşılaştılar. Cesetlerden, kül haline gelmiş insan kemiklerinden, kadın saçlarından ve çocuk ayakkabılarından oluşmuş tepeler.... Bütün uluslardan kadın, erkek ve çocuklar, bu ölüm fabrikasında "Yahudi sorunun nihai çözümü" için köle gibi çalıştırılmış, işkenceyle katledilmiş ve tıbbı deneyler için kobay gibi kullanılmıştı.

Faşizm bir yanıyla "dizginlenmemiş bir şovenizm"-se, öbür yanıyla "sermayenin emekçi halk kitlelerine yöneltebileceği en azgın saldırıdır." Hitler faşizmi döneminde emekçi halk kitlelerine karşı en azgın saldırıyı yönelten sermaye kesimlerinden birisi IG-Farben kimya tekeliydi. Bu tekel milyonlarca insanın katledildiği ünlü gaz odalarında kullanılan zehirli "Zyklon B" gazını üreterek, bu ölüm ticaretinden büyük boyutlarda "para kazandı". IG-Farben tekeli sadece bu zehirli gazı üretmekle kalmadı, öte yandan binlerce tutukluyu fabrikalarında köle gibi çalıştırarak, onları sınırsız şekilde sömürdü. Nitekim 370 bin insan IG-Farben tekelinin Monowitz'deki fabrikasında köle gibi çalıştırılarak yok edildi.

Fakat sadece IG-Farben tekeli değil, Krupp, Siemens, Rheinmetall-Borsig ve Union-Werke gibi ünlü tekeller de bu köle emeğinden büyük kârlar ettiler. Ve bu tekellerin sorumlularına işledikleri cinayetlerin hesapları bugüne kadar henüz sorulmadı!.

Alman tekelci sermayesi fabrikalarına Auschwitz'ten köle emeği sağladı.

4 kişiyi kurşunladı, valiliğe önerildi

Metro kahramanı zencilere karşı

kahraman GOETZ

• Metroda kendisinden 5 dolar isteyen 4 zenciyi yaralayan Goetz'i jüri suçsuz buldu.

• "Tanrıya şükürler olsun intikamımızı alan biri çıktı. Goetz'in vali olmasını istiyorum.

Birkaç yıl önce Charles Bronson'un başrolünü oynadığı bir film çevrilmişti. Karısı ve kızı New York'da saldırıya uğrayan kendi halinde bir adam, intikam almak için silahlanıyor ve ıssız metrolarda, parklarda, "serseriyi andıran", "muhtemelen insanlara saldıracak olan" çoğu zenci birçok kişiyi öldürüyordu. Hollywood'un en sevdiği temalardan biriydi bu. Kişinin tüm kanunların üstüne çıkarak, bilek ve zeka gücüyle ve tek başına "adaleti" yerine getirmesi. Tabii bunu da mümkün olan en kârlı biçimde yapması. Bu filmlere bilinçsizce bakanlar, "iyi ya", diyebiliyorlardı, "kapitalizmin çarpık kanunlarına karşı çıkıyor adam". Oysa Hollywood bu filmlerle büyük Amerikan rüyasını şahikasına çıkarıyordu: Bireycilik. Filmlerin biriycilikle eş değerdeki diğer teması da ırkçılıktı. Kanunu tek başına temsil etmeye kalkan kahraman hemen daima beyazdı. Öldürdükleri ise zenciler.Yıllardır işlenen bu tema, Reagan'ın pompaladığı şovenizmle de karışınca filmler gerçek oldu. 37 yaşındaki elektrik mühendisi, beyaz, sessiz, sakin bir adam olarak tarif edilen Bernhard Goetz yanında tabanca taşımaya başladı. Bir gün New York metrosunda dört zenci genç kendisinden beş dolar isteyince, çekti tabancasını ve zencileri vurdu. Dördü de ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldı. İçlerinden 19 yaşındaki Cabey halen komada. Dört zenci gencin de sabıkası var ve üstlerinde tornavida bulundu. Geotz de yakalandı ve mahkemeye verildi. İşte kıyamet de o sırada koptu. Beyaz Amerika ayağa kalktı: Goetz'in yaptığı suç değildi. O herkesin yapmak isteyip de yapamadığını yapmıştı. Metroyu haraca kesen o serseriler laiklerini bulmuşlardı. Goetz adaleti yerine getirebileceğini ispat etmişti; vali olmalıydı. Madem polis görevini yerine getiremiyordu, biri kanunu ele almalıydı. Goetz'e "gözcü" adı yakıştırıldı. ABD'nin dört bir yanından "gözcü"ye destek yağdı. Avukatı için paralar toplandı. Resmi tişörtleri, bayrakları, şapkaları süsledi. Gösterilerde çılgınca alkışlandı.

Gazetelere yağan mektuplar sürekli olarak beyinleri yıkanan insanların nefretlerini kusmak için nasıl fırsat kolladıklarını çok iyi gösteriyordu. İşte International Herald Tribune gazetesinde yayınlanan mektuplardan parçalar:

"Bana sorarsanız, ben o eski Vahşi Batı günlerine derhal geri dönebilirim. Hiç olmazsa o zamanlar belli bir namus ve düzen vardı. Evet, arada bir vuruşmalarda olayla ilgisi olmayan masum kişiler de ölüyordu. Ama kurşunlara maruz kalmak metrodaki sadistlerin saldırılarına maruz kalmaktan iyidir."

"Tanrıya şükürler olsun intikamımızı alan biri çıktı. Goetz'in vali olmasını istiyorum"

"Bernhard Goetz'e gözcü demek yanlış. O temel haklarından birini, 'kendini savunma hakkını' kullanan biriydi."

"Eskiden at hırsızlarını asarlardı. Ve bu da işe yaradı!"

"Bernhard Goetz sayesinde beyaz bir Amerikalı bir erkek olmaktan gurur, G-U-R-U-R duyuyorum. Artık başımızı dik tutabiliriz."

"Evet, biraz aşırıya kaçtı. Ama bu yüzden yaptığının temel olarak doğru olduğu gerçeğini gözden kaçırmamalıyız.. Direnmekte haklıydı. Biz de haklıyız."

Reagan'da kendisinden beklendiği gibi, Goetz'i kınamadı, ancak öyle herkesin "kanun benim" demesini uygun bulmadığını açıkladı.

Ve olayların (Amerika'daki) tabii sonucu olarak büyük jüri Goetz'in cinayete teşebbüsten değil, öldürücü silah taşımaktan yargılanmasına karar verdi. Şimdi serbest dolaşan ve avukatının deyişiyle "alçak gönüllü bir şekilde müteşekkir olan" Goetz mahkemede belki suçsuz bile bulunabilir, çünkü büyük jüri bile kendisinin haklı bir davranışta bulunduğunu belirtti. Suçlu bulunursa en fazla 7 yıla mahkum olacak. Oysa cinayete teşebbüsten yargılansaydı kendisi için 25 yıl hapis cezası istenecekti.

Savcı, New York'luların Goetz'in cinayete teşebbüsten yargılanmaması ile cesaretlenmemelerini, büyük jürinin kararının, "şaşı baktı diye adam vurmayı" normal hale getirmediğini söylüyor şimdi.

Oysa atı alan Üsküdarı geçti. Beyaz Amerikalı Goetz artık bir kahraman. Kahramanlar da taklit edilir. Bundan sonra, sinemada, çizgi romanlarında, televizyonda gördüğü gibi, eline silahı alan beyaz Amerikalı kendisine yan bakan zenciyi, zenciyi korumaya kalkan aklı başında başka bir beyazı, bütün bu olayları doğru bulmayan, kendisine karşı çıkan tüm insanları kanlar içinde yerlere serecek. Başlarında da yıldızlar savaşı ile uğraşan, nükleer saldırı için füzelerin düğmelerine basmakla yanıp tutuşan bir Reagan olduktan sonra...

«Türkler Giremez» levhasının asılacağı yer neresidir?

Frankfurt Eyalet Yüksek Mahkemesi, lokaline "Türkler "Giremez" ve "en iyi Türk ölü Türktür" levhalarını asan bir Alman'ın Darmstadt mahkemesince verilen 4500,-DM' lik cezasını 1800,-DM'ye indirdi ve bu türden levhaların asılmasının suç sayılmayacağına karar verdi. Mahkemenin bu kararı, F.Almanya'da yabancı düşmanlığının bir uzantısı olarak değerlendirildi. Bu arada Birlik Yolu, DİB-AF, Gerçek Avrupa Komitesi, Fidef, KKDK ve KOMKAR örgütleri de yayınladıkları ortak bir bildiriyle olayı protesto ettiler.

Dükkanına böyle bir levha asması, her hangi bir F.Alman yurttaşının hakkı olabilir. Böyle bir eylemin suç oluşturup oluşturmadığı hukuk tekniği bakımından tartışılabilir. Bizce asıl önemli olan, bu mahkeme kararının bir politikayı tescil eden simgesel niteliğidir.

"Türkler" gibi görünen şey, aslında "yabancılar" yani Alman olmayanlardır. "Yabancılar" gibi görünen şey, F.Alman ekonomisi için fazla işgücü haline gelmiş işçilerdir. Bu "fazla" içinde milyonun üzerinde Alman işsiz de vardır. "Türkler" burada sadece bir simgedir. Bu unutulmamalıdır.

Alman hükümetinin yaklaşımını salt "Türk düşmanlığı" gibi görmek, hatta bunu Alman yurttaşlarının tamamında bulunan bir eğilim olduğunu ileri sürmek gerçeği zedeler. Dün Yahudi, bugün Türk, yarın başka milliyet bu geleneksel gerici Alman politikasının simgesi olabilir, fakat işin özü hep aynı kalır. Aynı şey, gerici burjuva ideolojisinin bir biçimi olarak Türkiye'de yok mudur? "Rum", "Rus", "Çingene" vb. gibi milliyet simgeleri Türkiye'de halkın kafasına sürekli şırınga edilmemekte midir?

Kenan Evren gibi despot faşist diktatör, eğer halktaki bu şartlanmalar olmasaydı, böyle kolayca 50 milyona hükmedebilir miydi? F.Almanya'da Hitler gibi bir hayvansal faşist diktatöre, toplumun milliyetçi geleneğini kullanarak hayatiyet kazandıran tekeller, eğer halk bunun bilincinde bulunsaydı, başarılı olabilecekler miydi?

F.Almanya'da işçi sınıfı, ilerici demokratik hareketler ve hatta SPD, Frankfurt Mahkemesinin kararında ifadesini bulan politikaya karşı çıkıyorlar. Bu karşı çıkışta bile, işin bir sınıf temeli bulunduğu görülüyor.

Lokal sahibi "Türkler Giremez" levhasını dilediği yerine asabilir. Bütün mesele, "Siz Birer Soytarısınız" levhasını, bu politikayı üretenlerin sırtına asabilmektir.

Alman halkı yabancı düşmanı değildir!

Yabancı düşmanlığına karşı «Dostluk Haftası»

F.Almanya'nın çeşitli şehirlerinde yabancı düşmanlığına karşı Dostluk Haftası Bremerheven'de de GERÇEK ADK, Birlik Yolu, Fidef, DİBAF ve DEVRİMCİ İŞÇİ tarafından ortaklaşa bir eylemle başarılı bir şekilde kutlandı.

Eylem süresince Türkçe ve Almanca basılmış bildiriler dağıtıldı, çeşitli yayınların sergilendiği ortak bir stant açıldı. Yabancı düşmanlığını kınayan çeşitli uluslardan sanatçıların şarkılarından yapılan yayın ilgi ile karşılandı, yayın standını ziyaret edenlere "Dostluk Çayı" ikram edildi.

Dostluk Haftası'nın ilgi çeken yanlarından biri de Stern dergisinin Aralık 1984 sayısında yayınlanan bir resmin büyütülerek pankart halinde teşhir edilmesiydi. Neo-nazilerin yabancılar ve özellikle de Türkiyeliler hakkında aşağılık, ırkçı, faşist düşüncelerini bu resimdeki yazıda "Fick die Türken in den Arsch!" deniyordu. Hitler döneminin artıkları olduğu belli olan bazı yaşlılar, bu yazıların propaganda yapmak için eylem düzenleyenler tarafından yazıldığını, ya da Nazilerle başa çıkmanın mümkün olamayacağını iddia ettiler.

Beş örgüt tarafından ortaklaşa dağıtılan "Yabancı Düşmanlığına Karşı Çıkalım!" başlıklı bildiride, "işçiden ve emekçiden yana olanlar her zaman dostluktan ve barıştan yana olmuşlardır. Onlar her zaman savaşa ve düşmanlığa karşı mücadele edenlerin başında gelmektedir. F.Almanya'da ekonomik bunalımın sürdüğü, işsizliğin yükseldiği, tüm sosyal hakların kısıtlanmaya çalışıldığı şu günlerde de bu böyledir. Barış mücadelesi güçlendikçe yabancı düşmanlığına karşı çıkanların sayısı artmaktadır." deniyordu.

ABD emperyalizmi uluslararası terörizmle nasıl «mücadele» ediyor!

"Terörizm" lâfını ağzından düşürmeyen ABD Başkanı Reagan, daha önceki ABD başkanlarından, ABD tarihinden aldığı ilhamla hareket ediyor. Gerçekten de ABD'nin "terörizmle mücadelesi" çok eski tarihlere dayanıyor. İşte bunun bir listesi:

ARALIK 1823: ABD Başkanı Monroe kendi adıyla anılan doktrini tüm dünyaya duyurdu. Buna göre Latin Amerika ABD'nin ilgi alanı içindeydi ve ABD'nin Latin Amerika'da yayılmaya hakkı vardı.

AĞUSTOS 1853: ABD donanması Japonya'yı ABD ile diplomatik ilişki kurmaya zorladı.

1955: ABD hükümetinin desteğinde Amerikalı paralı askerlerden oluşan bir ordu Nikaragua'yı işgal etti. Paralı askerlere kumandanlık eden Walker kendini Nikaragua başkanı ilan etti.

ŞUBAT: 1893: ABD, Hawai adalarını "himayesi" altına aldığını ilan etti.

ARALIK 1898: Filipinler halkının bağımsızlık ilan etmesine rağmen, ABD bu ülkeyi İspanya'dan 20 milyon dolara "satın" aldı.

1901: Çin'deki Boxer ayaklanmasını bastırmak için ABD birlikleri İngilizlerin yanında savaşa katıldı.

1899-1902: ABD Küba'yı işgal etti. Bu ülke 1898'de bağımsızlığını ilan etmişti.

KASIM 1903: ABD, Panama kanalı bölgesinde kendi kontrolünü kurdu.

1909: ABD birlikleri Nikaragua'yı işgal etti. Bu işgal 1933'e kadar sürdü.

MAYIS 1919: ABD, Sovyet devrimini bastırmak isteyen diğer emperyalist güçlerle birlikte Sovyetler Birliği'ne silahlı müdahalede bulundu.

1934: ABD istihbarat teşkilatı elemanları, Nikaragua'daki gerilla mücadelesinin lideri General Agusto Sezar Sandino'yu bir suikast sonucu öldürdü. Amerikan yanlısı Somoza diktatörlüğü kuruldu. Bu diktatörlük, 1979'da Sandinist Cephe tarafından yıkılıncaya kadar ülkede egemen oldu.

OCAK 1948: Kongrede kabul edilen bir kanunla ABD yönetimine başka ülkelerin kamuoyunu sistematik ve metodik bir biçimde etkileme "hakkı" verildi.

AĞUSTOS 1948: NSC 20/1 numaralı kararname kabul edildi. Buna göre Washinton Sovyetler Birliği'ni zayıflatmak ve politik etkisini kırmak için her türlü çabayı harcayacaktı.

HAZİRAN 1950: ABD 7. Filosu Tayvan'ı işgal etti.

HAZİRAN 1950: ABD birlikleri Kore yarımadasına çıkarma yaptı.

HAZİRAN 1953: ABD gizli servisleri Berlin'de karışıklıklar çıkardı.

AĞUSTOS 1953: İran'da Musaddık rejimi CIA tarafından devrildi.

TEMMUZ 1954: Guetamala'da Arbenz'in meşru yönetimi ABD'nin silahlı müdahelesi sonucunda devrildi.

MART 1954: Eisenhower-Dulles Doktrini ilan edildi. Buna göre ABD silahlı kuvvetleri Ortadoğu'ya müdahele "hakkına" kavuşuyordu.

(Devamı 9. sayfada)

Amerikan deniz piyadeleri Honduras'ta bir çıkartma tatbikatında... Yarın hangi ulusun canını yakacaklar!

Gibitzenhof Türk-Alman Dostluk Derneği Genel Kurulu yapıldı

Nürnberg'de Gibitzenhof Türk Alman Dostluk Derneği genel kurulu geçtiğimiz Aralık ayı içinde toplandı. Tüzük gereği iki yılda bir toplanan genel kurulda yeni yöneticiler ve biri Alman diğeri Türkiyeli olan iki başkan seçilmektedir.

Gündem gereği bugüne kadar gerçekleştirilen çalışmaların değerlendirilmesi dernek başkanı Helmut Herold tarafından yapıldı. Dernek genel kurulunda; Almanlar ve diğer yabancı uluslardan göçmen işçilerin arasında gerici güçlerce geliştirilmeye çalışılan yabancı düşmanlığını durdurmak ve hepten yoketmek için çeşitli eylem önerileri dile getirildi. Yönetim kurulu seçimleri sırasında geçmiş dönemde de yönetim kurulu üyeliği yapan, Dayanışma gazetesi muhabiri Mahmut Bayrak, yeni yönetimde de ikinci başkanlığa seçildi.

Çalışma programını genel kurulda üyelerin yaptığı öneriler doğrultusunda hazırladığını öğrendiğimiz Gibitzenhof Türk-Alman Dostluk Derneği yönetim kuruluna, Dayanışma gazetesi olarak başarılı çalışmalar dileriz.

Torunumun Çocuğuna Mektuplar

2

J. Kuczynski

—2. mektup—

Sosyalizmi böyle yüce buluyorsan, neden sürekli olarak içinde bulunduğun koşulları eleştiriyorsun?

Sana önce bir öykü anlatayım. Bu öyküyü bana, Lenin'in ve Merkez Komitesi'nin sekreteri Stassowa yoldaş anlatmıştı:

Dünyaca tanınmış ilerici, ama biraz kendini beğenmiş ve kibirli olan İngiliz yazarı H.G.Wells günün birinde Lenin'le bir söyleşi yapar. Ancak söyleşinin gidişinden pek hoşnut kalmaz. Zira, Wells'in kendisini "zor duruma" düşürmeyi umduğu sorulara, Lenin basit, güzel ve açık yanıtlar vermektedir. Söyleşi bittikten sonra ikisi bir süre daha otururlar. Wells, bir kez daha Lenin'i "faka bastırmayı" dener. "Bay Lenin, ülkenizde bu kadar çok insanın durumundan hoşnut olmamasını ve homurdanmasını nasıl açıklıyorsunuz?". Stassowa yoldaşın anlattığına göre, daha Wells'in sorusu bitmeden Lenin'in yüzünde bir gülümseme belirir ve şöyle der:

"Evet, insanlarımızın böyle herşeyi beğenmemeleri ne kadar güzel değil mi? Ne kadar hoşnutsuz olsalar o kadar ilerleriz."

●

..... bazıları, şunu bunu açıkça eleştirmenin bize olsa olsa zararı olacağını, bunun ancak düşmanın karşı propagandasına yarayacağını düşünüyorlar. Tam savunmacı bir tavır. Onlara Lenin'in bir sözünü hatırlatmak gerek: "Düşman kullanacak diye, hatalarımızı gizlememeliyiz. Bundan korkusu olan devrimci değildir."

●

Anlayacağın gibi, Lenin için, geniş emekçi yığınların sosyalizme, daha doğrusu yeni ilişkilere – çünkü o zamanlar henüz sosyalizm pek sözkonusu değildi – karşı olmaları diye bir sorun yoktu. Zira onlar tavırlarını hergün ortaya koyuyorlardı. Eğer geniş emekçi yığınlar, Bolşeviklerin yönetimi altında yeni bir toplumun kuruluşundan yana olmasalar, hiç Sovyet halkları ABD'yi, Büyük Britanya'yı, Fransa'yı, Japonya'yı ve daha birçok müdahaleci gücü, ayrıca ülke içindeki gericiliği yenilgiye uğratabilirler miydi! Yeni bir toplumdan yana, kararlı ve sarsılmaz bir tavırla özellikle de sosyalizme ulaşılmak için işlenen binlerce hatayı, ortaya çıkan binlerce eksiği eleştirmek ve bunlarla savaşmak; işte Lenin için bu yüce bir şeydi.

O zaten eleştiriyi, açıkça yapılan eleştiriyi gayet olumlu buluyordu. Halbuki bugün bile bazıları, şunu bunu açıkça eleştirmenin bize olsa olsa zararı olacağını, bunun ancak düşmanın karşı propagandasına yarayacağını düşünüyorlar. Tam savunmacı bir tavır. Onlara Lenin'in bir sözünü hatırlatmak gerek: (Tüm Eserleri, cilt 32, Sahife 500):

"Düşman kullanacak diye, hatalarımızı gizlememeliyiz. Bundan korkusu olan devrimci değildir." Daha sonra da bu konuya değineceğim. Şimdi sözkonusu olan çok daha önemli bir şey vardır: Sosyalizmin yüceliğinin bilincine varmak. İşte Cumhuriyetimizdeki insanlar için bugün en önemli şey budur.

Heryerde okuyabileceğin gibi, sosyalizmin belirleyici koşulu üretim araçlarının toplumsallaştırılmasıdır, yani toplumsal mülkiyete geçmesi, herkese ait olması gerçeğidir. Ama nihayet bu da çok soyut birşey. Bizde makinanın başında duran hiçbir işçi, o makinanın onyedi milyonda birinin kendisine ait olduğu hissine kapılmaz, yine bir sandık elmanın başındaki satıcı kadın, önündekinin kendisinin de onyedi milyonda bir oranında katıldığı bir halk malı olduğunu düşünmez.

Ama insanların somut olarak yaşayabilecekleri şeyler de vardır. Üretim araçları üzerindeki toplumsal mülkiyet nedeniyle ekonomimizin, kapitalizmdeki gibi anarşik olmaması, herkesin işyeri güvencesi olması, işsizliğin olmaması, günlük yaşamımızdaki temel harcamaların sürekli artmaması, yani fiyatların güvence altında olması, kiraların "durup dururken" keyfi bir şekilde artırılmaması, yani onların da güvence altında olması, güvence altında bir geliri olması nedeniyle bizde herkesin güvenilir planlar kurabilmesi: kendini eğitmeyi, tatilini, alacağı şeyleri, olanakları dahilinde herşeyi planlayabilmesi gibi.

●

Toplumların milyonlarca yıllık tarihindeki tüm ilerlemeye rağmen insanlar hiçbir zaman iş güvencesine, dolayısıyla da geçim güvencesine kavuşmadılar. Bunun tersi de doğru, yani geçim güvencesine, dolayısıyla da iş güvencesine sahip olmadılar. Bana öyle geliyor ki, sosyalizmin belki de en büyük başarısı burada yatıyor.

●

Onsekiz yaşında olduğuna göre mutlaka Almancaya yeterince hakimsindir, ve umarım benim de, hiç olmazsa yaşamımın ikinci yarısında, Almancayı düzgün yazabilmek için gerekli çabayı sarfettiğime inanmaktasın. Bu yüzden son paragrafta, sanki aynı şeyi sözcükleri değiştirerek dile getiremiyecekmişim gibi ikidebir "güvence" sözcüğünü kullanmamı belki de hatalı bulacaksın. Ama bu yinelemeyi bilerek yaptım. Çünkü "güvence" sözcüğünün belirleyici bir önemi var. Toplumların milyonlarca yıllık tarihindeki tüm ilerlemeye rağmen insanlar hiçbir zaman iş güvencesine, dolayısıyla da geçim güvencesine kavuşmadılar. Bunun tersi de doğru, yani geçim güvencesine, dolayısıyla da iş güvencesine sahip olamadılar. Bana öyle geliyor ki, sosyalizmin belki de en büyük başarısı burada yatıyor. Çünkü, *işyeri ve geçiminin güvence altında olması*, insanın tüm yaşamına bir güven aşılıyor, onun kişiliğini değiştiriyor. İnsan ayakları üzerinde daha sağlam duruyor, olgunlaşıyor, dertleri azalıyor, ilgi alanları genişliyor, kelimenin tam anlamıyla manevi zenginliği artıyor. Yaşamının akışı da değişiyor. Aynı zamanda hem daha devrimci, hem de daha huzurlu oluyor. Daha devrimci, çünkü daima daha ileri, daha huzurlu çünkü daima daha az telaşlı.

Sevgili Robert, eğik yetişen tek tek ağaçlardan geleceğin büyük ormanını görmeyen genç adamın "çok bilmişliği" ile gülümseme. Yaşlı büyükbabanın sözünü ettiği ve ilk hatalarını bugün somut olarak önünde gördüğü ormandır o. Herşey çok somut bugün. Kısa bir süre önce şöyle birşey yaşadım: Friedrichstrasse'deki istasyondaydım ve taksi bekliyordum. Federal Almanya'dan bir tren yeni gelmişti. Bizde de çok az taksi bulunduğundan (bence çok fazla özel araba var) uzun bir kuyruktaydım ve epey de beklemem gerekiyordu. Yanımda Batı'dan daha yeni dönmüş emekli bir karı-koca vardı. Orada, akrabalarının yanında geçirdikleri güzel günleri birbirlerine ballandıra ballandıra anlatıyorlardı. Ne kadar güzel, ne kadar muhteşem günler geçirdiklerini bir süre dinledikten sonra, onlara şöyle dedim. "Herhalde biliyorsunuzdur; orası o kadar hoşunuza gidiyorsa, her an toparlanıp Batı Almanya'ya göç edebilirsiniz." Tahmin edersin, bunlar yaşlı bir çiftti, "tamamen apolitik" oldukları ortadaydı ve gezilerinden zararsız bir şekilde hoşnut kalmışlardı. Ama o anda, ben böyle deyince, ürküverdiler. Birden Federal Almanya'nın tablosu değişti. Şiddetle karşı çıktılar ve oradaki yaşama altı ay bile dayanamıyacaklarını söylediler. O acele, o telaş! Yeni ve güzel bir arabası olan yeğenleri, hem gündüz hem de akşam çalışıyordu. İşten tamamen bitkin bir halde eve geliyor, salim bir kafayla yemek yemek, sohbet edebilmek için önce yarım saat uzanmak zorunda kalıyordu, vs. vs.. Elbette gelecek sene gene gideceklerdi, hepsi hoş bir macera idi... ama dört haftadan fazla, hele ilelebet? Katiyen! Böyle evlerinde olmaktan hoşnuttular. Şimdi, yine gelinleri çalıştığından torunlarının ikisine bakmak zorundaydılar, oturdukları evde bahçe bakımı sırası onlardaydı, bu işi bir kere ilkbahar, bir kere de sonbaharda, herkes bir ay süreyle yapıyordu; yakında oğulları bir eğitim kursuna gidecekti ve esas o zaman gelinlerine yardım etmek zorunda kalacaklardı, vs.vs.. Taksim geldiğinde, neredeyse bana kızarak "Hayır, hayır! Bu elbette bizim memleketimiz!" diyorlardı.

Anlıyacağın gibi, bu yaşlı insancıklara, eğer sosyalist ülkemizin ne denli uyumlu yurttaşları oldukları söylenseydi, herhalde dehşete kapılırlardı. FAC'ndaki akrabalarına tahminen "Bizim politikayla ilişkimiz yok" demişlerdir. Mutlaka bir partiye üye filan değillerdir ve belki de seçimlere katılmayı bir rahatsızlık ya da tamamen gereksiz birşey olarak görüyorlardır. Elbette, bir bölge gazetesi okurlardı. O da özellikle yerel haberler için, herhalde pek ender siyasi bölüm için. Ama bütünüyle yeni toplumumuza entegre olmuşlardır, emekliler olarak yararlı işler yapmakta, şu ya da bu biçimde toplumsal yaşamımızı desteklemektedirler ve herşeyden önce yaşamın bizde ne kadar haz verici olduğunu şu veya bu şekilde kavramışlardır.

Bu insanların kendilerini kapitalizmde değil de, bizde rahat hissetmeleri, sosyalizmi inşa çalışmamızın özel ve hatta çok belirleyici bir başarısıdır. Tarihte, kendilerine sadakatle bağlı üyeleri olan çok sayıda parti kuruldu. Ulusal ya da bölgesel heyecanlarla insanların ezici çoğunluğunun böyle bir partinin peşinde sürüklendiği zamanlar oldu. Ama çoğunluğa tamamen sıradan günlük yaşam gibi gelen, ancak politikayla ilgilenmeyen insanların, gündelik hayatta ülkelerinin toplumsal karakterini bunca berrak bir şekilde duydukları ve böylesine kararlılıkla onayladıkları zamanlar ise bana, sosyalizmin bir özelliği ve büyük bir kazanımı olarak görünüyor. Bu iki yaşlı insanın propagandamızla yoğun olarak karşılaştıklarını sanmıyorum. Çalıştıkları sıralarda da karşılaşmamışlardır. Bazen gerçekten beceriksizce ve kimi zaman da gereksiz yere usandırıcı veya sıkıcı olan bu propagandaya o zamanlar herhalde karşı tavır da almışlardır. Her halükârda burada kalmaları için gösterdikleri gerekçelerde ve Batı Almanya'daki yaşama karşı görüşlerinde siyasi jargondan kaynaklanan tek bir sözcük yoktu.

Şimdi tam siyasi biçimde soruyorum, peki neden kapitalist düzene karşı ve bizim toplumsal düzenimizden yanadırlar? Çünkü üretim araçlarının toplumsallaştırılması sayesinde insanların hoşnut kalacakları bir ortam yaratmayı başardık. Propaganda ve siyasi eğitimin önemini küçümsediğimi sanma. Bunların ne kadar önemli ve mutlaka gerekli olduğuna da birazdan değineceğim. Ama bunlar uygulandıkları koşullara, toplumsal ortama, herhangi bir biçimde uygunluk göstermezlerse, uzun vadede başarısız olurlar. Özellikle Marksistler olarak, propaganda ve siyasi eğitimin ne kadar yararlı, doğru ve önemli, insanların ve toplumsal ilişkilerin değiştirilmesinde ne kadar belirleyici olduğunu kavramalıyız. Sözünü ettiğimiz iki emekli, propagandamızın ve siyasi eğitimimizin değil, sosyalist ilişkilerimizin ürünüdür.

Brecht vaktiyle, kahramanlara ihtiyaç duyulmayan zamanların, mutlu zamanlar olduğunu söylemişti. Tüm dünya sosyalist olunca böyle zamanlar gelecektir. Zaman olacaktır ki, insanlar sürekli propaganda ve siyasi eğitim olmaksızın, sadece yaşadıkları ilişkiler nedeniyle iyi komünistler olacaklardır. Bu koşullardan ve zamanlardan henüz çok uzağız. Ama daha bugünden bunu, şu ya da bu şekilde hissedebilmekteyiz; beceriksiz planlamanın neden olduğu taksi kuyruğundaki emekli çift gibi.

Ama sana otuz yıl kadar önce yaşadığım başka bir olayı da anlatmalıyım. Sanırım 1948 ya da 1949 yılıydı. Ekonomik bir konu ile ilgili olarak Politikbüronun bir toplantısına çağrılmıştım. Konu, sadece çok yetersiz olan teknik düzey ile açıklanamıyan, iş verimliliğindeki düşüklüktü. Ben işyeri güvenliğinin iş verimliliğinin yetersiz kalmasına katkıda bulunduğunu söyleyerek, Lenin'in, insanların devrimden sonra, kapitalizmdekinden farklı olarak nasıl hareket edeceklerini öğrenmeleri gerektiği şeklindeki *sözlerini hatırlattım. Kapitalizmde* iş baskısına direnç gösterme ve mümkün olduğu kadar az yorulma söz konusu oluyordu. Lenin sık sık belirtmiştir; sosyalizmi akvaryumdan aldığımız insanlarla değil, kapitalizmin çarpıklaştırdığı insanlarla kurmak zorundayız. Bu nedenle sosyalizmin bazı olumlu yanları önceleri bizim aleyhimize dahi işleyebilir. Örneğin, işyeri güvencesi. Böylesi bir durumda bu bir rahatlama ve verim düşüklüğü getirecektir. Çünkü nasıl olsa kimse işinden olmaz. Yoldaşlar başlarını sallayıp söylediklerimi onayladılar.

Hemen sonra verilen arada hafifçe içimi çektim: "Sadece yüzde bir oranında işsizlik, iş verimini de, hayat standartlarını da derhal yüzde iki arttırırdı." Yoldaşların birden nasıl üzerime atıldıklarını görmeliydiniz. "Bu sözkonusu bile edilemez!", "Propaganda ile bu iş halledilmeli!", "Bu bir eğitim meselesidir!" Elbette yoldaşlar haklıydı. Kapitalizme ve onun işçileri ezen yöntemlerine kapıları açmak yerine, şuanki inşa aşamasında daha çok zorluk çekmeyi, daha uzun bir süre hiç de az sayıda olmayan bir kesimin yeterince yiyememesini tercih ederim. Marx ve Engeles'in sık sık ortaya koyduğu gibi, (burada işsizliği ortadan kaldıran sosyalizme karşı duyulan sorumluluk), sosyal yapının (burada, üretim araçlarının toplumsallaştırılması) gerisinde kalırsa, onu propaganda ile daha çabuk olgunlaştırmak gerekir.

Elbette, iş verimini arttıracak tüm doğru teşvik edici unsurları planlama ve ekonomi politikamızda kullanmayı henüz tam olarak kavrayamamamız da buna eklenmektedir. Sadece eğitim ve propaganda ile durum değiştirilemez.

Görüyorsun, sosyalizmin inşası ne kadar karmaşık, sorunlarla dolu ve önemli. Fazla propaganda olmadan da üretim ilişkileri insanları dolaysız ve olumlu bir biçimde etkiliyor, sonra bu etki yine aynı şekilde dolaysız, ama kapitalizme alışmış insanların yanlış kullanışı yüzünden önce olumsuz oluyor, dolayısıyla propaganda yoluyla eğitim aynı zamanda iyi örnekler (başlangıçtaki aktivistlerimizi düşün) gerekli hale geliyor. Ayrıca güç kararlar da vermek durumunda kalınıyor. Kapitalist araçlarla kuşkusuz iş verimini ve aynı zamanda hayat standardını daha hızlı yükseltmek mümkünken, üstelik sosyalist toplumun kuruluşunu teşvik edecek sosyalist araçların henüz yetersizliği bilindiği halde, buna karşı karar vermek gibi. O sırada (1947) Marshall Planı'nı da reddetmiştik. Çünkü bu, Amerikan tekellerinin içimize sızması planıydı. Ve bu kararı, kuşkusuz daha fazla yiyecek maddesi getirebileceğini bile bile verdik.... bunların bir kısmı, Amerikalıların isteyerek elden çıkardığı eski depo mallarıydı, ama yine de çoğu ailede mutlaka memnuniyetle karşılanırdı. Fakat o zamanlar katı olmasak, bugün ayakta durabilir miydik! Muhakkak o sıralar halkın çoğunluğu Marshall Planı'ndan yana idi, zira, gerçekten daha fazla ve iyi beslenme gereksinimi duyan ve doğrudan doğruya kapitalizmden gelen insanlar devrim olmaksızın kolaylıkla kendi çıkarları aleyhinde davranabilirler. Çünkü siyasi bilinçleri yoktur. Bu aynı zamanda, o sıralar başta bize sosyalist yönetimi öğreten Sovyet işgal kuvvetlerince etkin şekilde temsil edilen proletarya diktatörlüğünün gerekliliğine de bir örnektir.

●

Sosyalizmi neden kendi eserimiz, yaşamımızın bir ürünü olarak gördüğümüzü ve o yüzden de sosyalizme olan bağlılığımız değişmeden, içinde bulunduğumuz koşulları böylesine sık eleştirebildiğimizi şimdi herhalde anlarsın..... Özellikle kendi sosyalizmimiz olduğu içindir ki, onun bizim sebep olduğumuz eksikliklerinden, hataları ve zayıflıklarından arınmasını arzuluyoruz. Bu nedenle bizdeki reel koşulları eleştirmemiz, tamamen kişisel bir özeleştiri biçimidir.

●

Görüyorsun, sosyalist toplumun inşası nasıl bir mücadeledir, ne kadar zor kararlar almak gerekiyor, onu uygulamak için emekçiler nasıl çaba sarfediyor. Sosyalizmi neden kendi eserimiz, yaşamımızın bir ürünü olarak gördüğümüzü ve o yüzden de sosyalizme olan bağlılığımız değişmeden, içinde bulunduğumuz koşulları böylesine sık eleştirebildiğimizi şimdi herhalde anlarsın. Ya da belki şöyle demek daha doğru: Özellikle kendi sosyalizmimiz olduğu içindir ki, onun bizim sebep olduğumuz eksikliklerinden, hataları ve zayıflıklarından arınmasını arzuluyoruz. Bu nedenle bizdeki reel koşulları eleştirmemiz, tamamen kişisel bir özeleştiri biçimidir.

Bazıları reel sosyalizme karşı eleştirel bir tavır almanın yanlış olduğunu düşünüyor. Sürekli herşeyi toz pembe gösteriyor, daha doğrusu sosyalizmi adeta bir din gibi savunuyorlar ve böyle davranınca iyi sosyalist olunduğuna inanıyorlar. Gerçekte ise onlar, sosyalizmin yüceliğini görmüyor, gönülden inanmıyorlar. Onlar, sosyalizmin, kendi gerçekliği temelinde başından beri yüce olduğunu ve her zaman olacağını, esasen avukata ihtiyacı olmadığını kavramıyorlar. Çocuklarını eleştiren ana babaların onlara karşı sevgisi azalmaz, tersine artar!

Ana ve babanın çocuklarını gördüğü gibi, biz de sosyalizmi "kendi ürünümüz" olarak görmeliyiz. Sen de, çalışmaya başladığın, yani sosyalist toplumu geliştirmeye katkıda bulunacağın zaman, öyle görmelisin. Aynı zamanda bu tersine de işler. Sen sosyalizmin çocuğusun, seni o bu hale getirdi; ve o, senin üzerinde durduğun temeldir, sana kendini yeteneklerin doğrultusunda geliştirme olanağı verendir.

Seninle sosyalizm arasındaki ilişkinin diyalektiği ne kadar ilginç ve güzel: Olgunlaşan sosyalizmin çocuğu ve gelecekteki sosyalizmin babası.

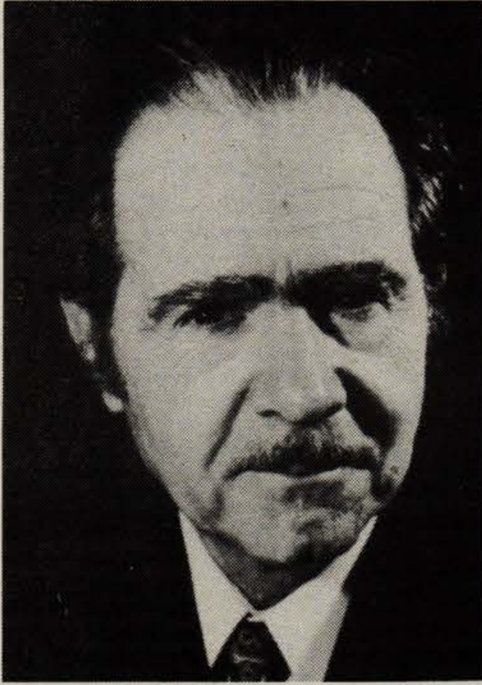
Gelecek sayımızda: İkinci mektuba ek soru.

Bir işçinin not defterinden

Kemal Bilbaşar

Fethi Savaşçı

KEMAL BİLBAŞAR

Önceki yıl, devrimci Türk edebiyatı bir çalışkan sanatçısını daha yitirdi. Birçok genç devrimci sanatçının öne çıkmasını, üne ermesini sağlayan, binlerce öğrenci yetiştiren Kemal Bilbaşar'dan söz ediyorum.

Onu elinde bir demet çiçekle İzmir'de Kemeraltında görür gibiyim. Hep güleç yüzlü, dört mevsim boyunbağlı, ütülü giysileriyle, kırçıl bıyıklarıyla, insanı hep okşayan bakışlarıyla, konuşmasıyla, her an karşınıza çıkıverecekmiş gibi bir sevgi demeti çiçeklenir içinizde. Kendini heran her yerde aratır. Kitapçı dükkanları, fotoğrafçılar, sergiler, avukat yazıhaneleri, gazetelerde, düğünlerde, açık, kapalı oturumlarda hep ön sıralarda oturur, söz alır konuşur. Ön yargılardan titizlikle kaçınır. Her zaman toplumsal görevini yapmış olmanın mutluluğu yüzünden okunur. Toplantılarda söylenen sözlerin unutulmaması için, toplantıyı yönetenlerden, toplantı özetinin çıkartılmasını isterdi. Böyle günlerde sevdiği insanların yanlarına oturur, fısıltıyla sorular sorardı. Toplantı çıkışları da sevdiği, beğendiği edebiyat heveslilerine yararlı olmak için yüreklendirirdi. Gençlerin yazdıklarını alır okur, beğendiği, beğenmediği yerleri gösterir: "Şimdi oldu, bunu filan dergiye gönderelim!" der. Gençleri yüreklendirmekten bıkıp usanmazdı.

Demokrat İzmir gazetesinde yazıları yayınlanan, Halikarnas Balıkçısı'nı çok sever, balıkçının anlattığı kimi sözleri eski yazıyla not ederdi. Balıkçı da bir bilgi hazinesiydi. İkisinin söyleşilerinde bulunmak, dinlemek, yararlanmak, o günkü biz gençlerin, vazgeçilmez birer heyecan kaynağıydı.

Kemal Bilbaşar'ın öykülerindeki, romanlarındaki canlılık, yalnız tarih öğretmeni oluşundan kaynaklanmaz. halkımızı çok yakından tanıyan, halkla içli dışlı olmasını bilen, hiçbir zaman halka sırtını çevirmeyen, ama kalabalıklar içinde de yitmeyen bir devrimciydi. Toplumsal gerçekçilik akımına bağlıydı.

BİRKAÇ ANI

O zamanlar İzmir'in Bademler köyünde bir süredir sanat çalışmaları sürüyordu. Köyde tiyatro çalışmalarının yanısıra büyük bir kitaplık açılmıştı. Açılışa Bilbaşar'la ikimiz çalıştığımız gazete adına çağrılıydık. Yolda arabada Bilbaşar: "Gürül gürül, bağıra çağıra şiir oku da görelim! Öyle salonlarda burjuva çocuklarına kendini beğendirmek için yırtınıp durma! Asıl iş, köye kendini beğendirmek, bu çok önemli değil mi?" dedi. Bense kısa bir konuşma yapmak istiyordum. Bademler köyünde bir süre önce Sapan adlı bir sanat dergisi çıkarmıştık. Derginin yöneticilerinden bir arkadaş, bir konuşma istemişti. Kemal Bilbaşar, şiir okumamı istiyordu. Bademler köyüne vardığımızda, Bilbaşar'ın neden şiir okumamda direndiğini birden anladım. Konuşma yapacak o kadar çok sanatçı, bilim adamı, politikacı gelmişti ki köye şaşırıp kaldım.

Yine İzmirde yayınlanan günlük Sabah Postası gazetesi, haftada bir sanat sayfası yapıyordu. Bu sanat sayfasında şiirler, yazılar yazıyordum. Gazete, bir de güldürü sayfası yapmaya başladı. Bu sayfada Hasan Sabah imzasıyla 14 hecelik şiirler, taşlamalar yazıyordum. Gazetenin başyazarı Orhan Rahmi Gökçe, rica ederek birkaç taşlama istedi. Bu taşlamalardan biri Bilbaşar'ın çok hoşuna gitmiş. Gazetede çalıştığım masaya yanaştı, omuzuma dokundu:

—Bu taşlamayı sen mi yazdın?

—Evet!

—Bravo be! İstanbul'daki mizah dergilerine de taşlama yaz!

—Efendim, benim güldürüye yeteneğim elverişli değil!

—Kendine iftira ediyorsun. Bir sına bakalım! Şunu da unutma! Değerleri anlaşılmış, bu toplumun çağdaş bir toplum olabilmesi için, canını dişine takmış, küçük ölü burjuva yazarlarına da çatıp durma! Senin neyine gerek? Yazdıklarının üstüne eğilmeye bak! Sen, bir polemik insanı değilsin. Bunları seni çok sevdiğim için söyledim. Eğer kırılırsan, gücenirsen bir daha söylemem.

—Yok efendim kırılmak ne söz, çok sevindim!

Böyle söyledim ama, şaşkınlığımı da gizleyemedim. Demek sanat konusunda yazılan bir yazıyı okuyordu? Asıl şaşkınlığım bu oldu. Hayranlığım da bu olaydan sonra büyüdü gitti.

Almanya'ya geldikten sonra bir yaz izninde İstanbul'da, İran Elçiliği önünde karşılaştık. Bıyıkları, saçları daha da kırlaşmış, biraz daha zayıflamıştı. Sevinçle sarsıldık birbirimize. Elini öpmek istedim. Her zaman olduğu gibi hızla geri çekti.

"—Geçen yıl izinli geldiğinde beni niçin aramadın?" dedi. Adresini bilmiyordum. Ama Kemal Karatekin'den, Türkiye Yazarlar Sendikası'ndan, kayınbiraderi Cengiz Tuncer'den hemen öğrenebilirdim. Ne düşündüğümü anlamış olmalı ki alay eder gibi baktı:

"—İstersen arardın. Bir ilaç gerekliydi. O, ilaç da Almanya'da varmış. Ama o ilacın gereği yok artık! Buralarda da bulunuyor. Şey! Bizim Cengiz'in astımı içindi. Kendine yazık etti Cengiz! Basımevi açtı. Kısa zamanda zengin olmak istiyor. Artık belirli bir sermaye birikimi olmadan, borç parayla bu işler yürümez. Hiç kimseyle de yarışamaz. Her işte olduğu gibi, kitapçılık da tekele doğru gidiyor. Bunu anlatamadım. Neyse gel! Kemal Karatekin'e gidelim. Yeni çıkan sende olmayan kitaplarımı sana imzalamak istiyorum. Belki bir daha görüşemeyiz!" dedi.

BİR ÇALIŞKAN İNSAN

70'inci yaşı nedeniyle 1981 Aziz Nesin Yıllığı'na söyledikleri ne kadar da canlı: "Evet, hayretler içinde yeniliyorum: İşte yetmiş yaşına ulaşmış bulunuyorum. Ne de çabuk geldik bu günlere... Yaşamın akışı düşmekte olan bir taş gibi gözalıcı bir hız kazanıyor yaş ilerledikçe... Kişi şöyle durup ardına bakmaya bile fırsat bulamıyor. Bitirmesi gereken bir işi bitirme telaşı içimizi daraltıyor, daha hızlı, daha hızlı! diye çalışma temposunu çabuklaştırıyoruz. Başkalarını kesinlikle bilmem ama, yaşamın anlamını sevgi ve yaratma olarak değerlendiren, benim için yaşamı çalışmaktan soyutlamak olanaksız. Çocukluğumuzda 30-40 yaş bizim için yüzyıllar kadar uzak, erişilmez bir zaman süreci idi. O yaşa ulaşmış olanları kocamış sayardık! Ailemizde ve de mahallemizde yetmiş yaşına ulaşmış olan yaşlılar pek nadirdi. Onlar içinse (yaşı yetmiş, işi bitmiş) denirdi. Oysa şimdi yetmiş yaş bir olgunluk zirvesi sayılıyor. Yetmişinde ölen biri "Yazık daha çok gençti" diye anılıyor. Açıkçası ben kendimi kocamış görmüyorum. O acımasız deyişi elimin tersiyle itiyorum: İş bitmedi daha bende... Yüreğim sevgi, damarlarım enerji dolu. Henüz yazı masamın başındayım, iki romanım üzerine birden çalışıyorum. Bir kazaya kurban gitmessem rahat rahat daha on beş yıl kalemimi kullanacağım."

O'nu daha çok arayacağız.

İşçinin Sözlüğü

HAZIRLAYAN: Fethi SAVAŞÇI

DAMPİNG

Dünya pazarlarına, iç pazardakinden daha çok düşük fiatla, hatta bazısı maliyetten aşağı fiyatla mal sürmek. Damping, tekellerin, yeni pazarlar elde etmek ve rakiplerini ortadan kaldırmak için uyguladıkları politikanın en güçlü araçlarından biridir. Dampingle uğranılan zarar, iç pazarda fiyatlar arttırılarak ve yüksek tekel kârı ile, devlet bütçesinden verilen dışsatım pirimleriyle (vergi iadeleri) ve dışsatım mallarına uygulanan ucuz taşıma tarifeleri yardımıyla kapatılır. Uluslararası tekeller ve emperyalist devletler, damping yoluyla zayıf ekonomilerin kapitalist dünya merkezine bağımlılıklarını daha da arttırırlar.

DEDEKTİF

Bir suçu, suçluyu ya da suçluları ortaya çıkarmakla görevli sivil polisin adıdır. Kapitalist ülkelerde özel dedektif büroları da vardır. Bunlar, özel kişiler ya da kuruluşlar hesabına, karşı tarafın suçlarını, suç hazırlıklarını ortaya çıkarırlar, bir yandan da sahte belgeler düzenliyerek belirli bir kişi ya da kuruluşların suçlanmasına yardım ederler.

DEĞER

Malda cisimlenen soyut insan emeğidir. Değerin boyutu, mal üretiminde harcanan toplumsal, gerekli emeğin niceliği ile belirlenir. Toplumsal gerekli-emek, teknik ilerledikçe ve emek üretkenliği yükseldikçe artar ve buna göre de değerin boyutu değişir.

Mal ekonomisinde objektif ekonomik değer konumu yürürlüktedir. Bu kanun gereğince, malların değeri, buların üretimi için harcanan toplumsalgerekli emeğin miktarı (zaman) tarafından gerçekleştirilir. Bu yüzden, değer yasası, özel mal ekonomisinde üretim güçlerinin gelişmesini kendiliğinden düzenler ve bu düzenlemeyi, değer etrafında dolaşın mal fiyatları ile gerçekleştirilir.

DEJENERE OLMAK

Değerli niteliklarn aralıksız yitirilmesi; yozlaşma, geriye dönüş.

DEKABRİSTLER

1825 yılının Aralık ayında Petersburg'da, Çarlık yönetimine karşı, köylüleri toprak köleliği zulmünden kurtamak için ayaklanan bir grup Rus burjuvazisine verilen ad. Fransız Burjuva Devrimi düşüncelerinin etkileri altında gizli bir devrim örgütü kuran Dekabristler, halk adına, fakat halkın katılışı olmadan, ordunun yardımı ile devrimci bir dönüşüm yapmayı tasarlamışlardır. Çarlık yönetimi, ayaklanmayı gaddarca bastırdı. Fakat, Dekabristler hareketi, Rusya'da devrimci düşüncelerin gelişmesinde önemli bir rol oynadı.

DELEGE

Kongreler, konferanslar, komisyonlar ve benzerleri tarafından seçilen ya da atanan temsilcilerdir.

DEMOKLESİN KILICI

Bir insanın mutluluk içinde görünmesine rağmen, her zaman büyük tehlikelerle karşı karşıya bulunduğunu hatırlatmak için kullanılan bir sözdür. Eski Yunanlılardan gelen bir söylentiye göre, Demokles, Siraküza hükümdarı Dionisiy'in (432-367) dünyanın en mutlu adamı olduğunu gıpta ile söyler durumuş. Dionisiy, Demokles'e, bir hükümdar olarak mutluluğunun hiç bir güvenceye dayanmadığını ve yaşamının her an tehlikelerle karşı karşıya bulunduğunu göstermek için, bir ziyafet sırasında, onu kendi tahtına oturtmuş. Bu tahtın üstünde, orada oturanın tepesinde, ince bir kıla bağlı ağır bir kılıç sarkıyormuş.

Hapishaneden şiirler

Cunta'nın zindanları, ilericilerin ve yurtseverlerin direncini, umudunu kıramıyor. Geleceğe olan güven, insana olan inanç, en ağır maphusluk koşullarında bile gelişiyor, boyatıyor. Sınıf mücadelesi dört duvar arasında da her geçen gün biraz daha ivme kazanıyor. Orada yıllarını tüketen ilericiler insan olmanın, çağına karşı sorumlu olmanın bilinciyle yeni yeni değerler yaratıyorlar.

Bu sayımızda 5 yıldır Cunta'nın zindanında direnen bir arkadaşımızın bize ulaştırdığı bir tomar şiirlerinden okurlarımıza bir örnek sunuyoruz.

BEKLE POSTASINI KUŞLARIN

—Oğluma—

Aşkımdan bir tohumsun
Umudumsun
oğlumsun
Gözlerin yalın yalın
Sarıl sımsıcak sevgisine
annenin
Kumral saçlı kartalım
Özgürlük kuşu uçtu
yıllar geçti dönmedi
Sustu sevinci evin
baban gitti gideli
Tut elinden günlerin
Özlemin daha yetmez
Çatladı sabah taşı
Çatlamasın yüreğin
Bekle postasını kuşların
Bugün olmazsa yarın
Sevgi yüklü turnalar
Şiir getirecek babandan
Yakanda yayla çiçeği
Ağzında kaymak tadı türkülerin
Susuzluğunu pınarlar söndürsün
Dağlarda
Özgürlük yürüyecek
kentlerde ekmek ve barış özlemi
nücrelerde ezincin elleri
ama sevgi yeşerecek
Dört mevsim
binlerce çiçek
demir ağları geçerek
size selam getirecek.

FİLİSTİNLİ ŞAİR MUİN BESEİSO'YU ANIYORUZ

Geçen yılın 24 Ocak'ında yitirdiğimiz Filistin halkının büyük ozanı MUİN BESEİOS 1930'da doğdu. Şiirlerinde Filistin halkının acılarını, ızdıraplarını dile getirdi. Ayrıca yazdığı tiyatro oyunları ile (Kalbimdeki Filistin-Ağaçlar Dimdik Ölür-Gazza Güneşi) şiirsel Arap dilinin öncüleri arasındadır. BESEİSO'nun bu türde yazdığı "Zingi'nin İsyanı" adlı eseri UNESCO yayınları arasında çıkmıştır. Bunlardan başka BESEİO'nun "Suya İniş" adında hapishane anılarını içeren bir de romanı vardır.

Eserleri çok sayıda yabancı dilde yayınlanan yazar-ozan BESEİO, Asya Afrika yazarlar hareketinin de öncüleri arasında idi.

Muin BESEİO, Filistin halkının mücadelesi, onların gerçek vatanlarında özgür ve bağımsız yaşamaları için kalemini ve sanatını mücadeleye adadı. Bu uğurda çeşitli acı ve sıkıntılara katlandı. Ömrünün büyükçe bir bölümünü hapishane duvarları arasında geçirdi. Ama Filistin halkının zaferine olan inancını hiç yitirmedi. Şair ve yazar MUİN BESEİO Ocak 1984 yılında yurdundan uzak bir ülkede hayata gözlerini yumdu. MUİN BESEİO'yu ölümünün birinci yılında saygıyla anarken okurlarımıza onun bir şiirini sunuyoruz.

MEYDAN OKUMA

Çıktık tiyatronun sahnesine,
bilmiyorum rolüm ne.
Rejisörüm, sarhoş pezevenk,
hay boynu devrile,
vere vere
hırsız rolünü verdi bana.
Oysa ben iyi bir ozanım.
Şimdi ortasındayım bir sirkin.
Toptan topa zıplayan
bir kocaman fille
işin alayındayım.
Filin alnında koskoca bir testere.
Gül bakalım, toprağım benim.
Gül bakalım, ozanım benim.
Ey, rıhtım orospuları!
Ey, sevdalıları korsanların!
Tanığım olun!
Fırlattım yumruğu
zorbanın suratına!
Tanığım olun!
Öleceğim, biliyorum.
Hiç kılıç taşımadım
ben ömrümde.
Öleceğim, biliyorum.
Öleceğimi bile bile
savaşacağım bu savaşta.
Öleceğimi bile bile.

Türkçesi: A. KADİR - Süleyman SALOM

ALEKSANDER PUŞKİN
(1799-1837)

Modern edebiyatın babası

ALEKSANDER PUŞKİN

AleksanderPuşkin yaşadığı çağa damgasını vuran sayılan sınırlı şairlerdendir. Kendisi modern Rus edebiyatının yaratıcısı olarak kabul edilmektedir. Lirik şiir, manzum masal ve manzum roman da dahil, el attığı bütün türlere yenilik getirmiştir. Modern mısra tekniği ile halk dilinin geleneklerini ilk defa başarı ile uygulayan Puşkin, Rus ruhunun ve Rus gerçeğinin bütün boyutlarını tek başına ve üstün bir dehayla canlandırabilmiş büyük bir şairdir.

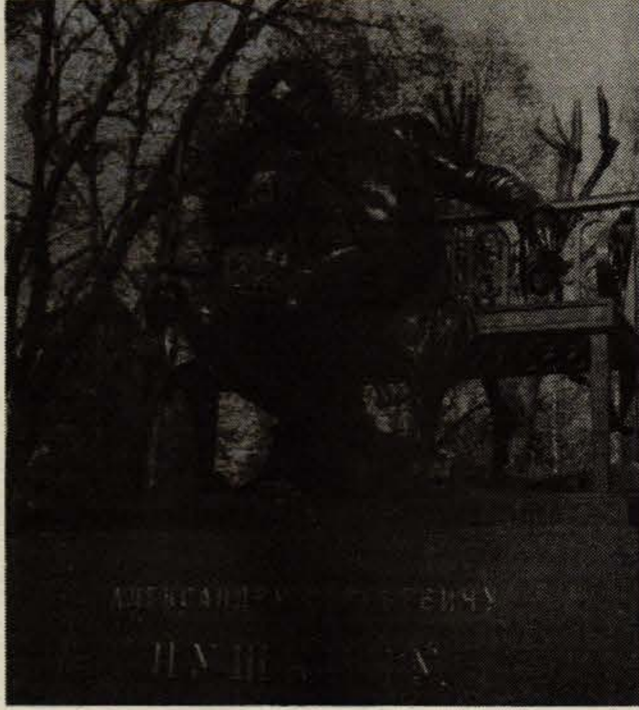
Zengin bir ailenin çocuğu olan Aleksander Puşkin 1799'da Moskova'da dünyaya geldi. Ünlü bir şair ve zengin bir kültüre sahip olan amcasının etkisiyle, daha çocukken klasik Fransız edebiyatına ilgi duydu. 1812 yılında Napolyon'un Rusya seferi ile başlayan milliyetçilik akımına kapıldı. Şiire olan ilgisi bu dönemde başladı. Puşkin'in şiir üzerindeki dehası kısa zamanda bütün Rusya'da duyuldu. Ve büyük bir ün sahibi oldu.

Bir süre Petersburg'da bohem hayatı süren Puşkin'in edebi etkinliklerinde, kendisini ileri yılların devrimcilerine yaklaştırmış, ve, ilk eserlerindeki liberal ve saraya karşı saygısız eda, kısa zamanda iktidarın gözüne batar olmuştur. Puşkin 1820 yılında ülkenin güneyine sürülmüş ancak dört yıl sonra ailesinin malikhanesinde mecburi iskana tabi tutulmuştur. O devirdeki iktidarlara karşı ayaklanmalara sadece bu yüzden katılmadığını söyleyen Puşkin, daha sonra Çar tarafından başkente çağrılmış ve resmi tarihçi tayin edilmiştir. Böylece ünlü ozanın şiirleri bizzat saray tarafından sansür edilir olmuştur. 1831 yılında Moskova'nın ünlü güzel kadınlarından Natalya Gonçarova ile evlenen Puşkin Moskova aristokrasisinin gece hayatına gömülmüş olmasına rağmen, sarayın kendisine karşı komploları aralıksız devam etmiştir. Bu komplolardan birisi de şairi bir düelloya zorlayan komplodur. Şubat 1837'de yapılan bu düello şairin hayatına mal olmuştur. Edebiyat tarihçileri bu düellodan bir tertip, tasarlanmış bir cinayet diye söz etmektedirler.

Puşkin'in ölümünden bu yana yaygınlaşarak büyüyen ünü, etkisini çağdaş Sovyet edebiyatçıları üzerinde de kuvvetle duyurmaktadır. Ölüm yıldönümünde Aleksander Puşkin'i saygıyla anarken, onun *"Kleopatra ve Aşıkları"* adlı şiirini Nazım Hikmet'in çevirisi ile okurlarımıza sunuyoruz.

Saray pırıl pırıldı. Şarkıcılar hep bir ağızdan
Destan okuyorlardı, filâvta ve rubabın akışiyle.
Melike sesiyle ve bakışiyle
Canlandırıyordu ziyafeti ihtişam içinde.
Gönüller sürükleniyordu onun tahtına doğru
Fakat altın tasın önünde, O, birdenbire daldı derinlere
Mucizeli başını, omuzuna eğip durdu.

Ve şimdi muhteşem ziyafet sanki uyukluyordu,
Davetliler susmuştu. Şarkıcılarda ne ses, ne seda
vardı!
Ama işte, eğilen başını O kaldırdı yine,

Işıklı bir yüzle başladı sözlerine:
«Mutluluğunuz sizin, benim aşkımdadır.
Dinleyin beni, ben dilersem eğer, siz
Benimle bir olabilirsiniz.
İhtiras alışverişine kim giriyor, kim?
Aşkımı satıyorum ben,
Hayatı pahasına bir gecemi benim
Söyleyin, kim satın alacak içinizden?»
Sustu ve korku sardı herkesi,
Yürekler burkuldu şehvetle..
O, yüzünde soğuk bir cüretle
Dinlemektedir şaşkın mırıltıları
Ve küçümseyen bakışlarını ağır ağır
Hayranlarının üstünde dolaştırmaktadır.
Birden bir insanın çıkışiyle yarıldı kalabalık
Onun peşinden geldi iki kişi daha
Duruşları pervasızdı, gözbebeklerinde ışık.
Melike karşılıyor gelenleri, ve böylece
Alışveriş bitiyor: satın alınıyor üç gece.
Ölüm odasıdır çağıran onları artık.

Şimdi kutsal kâhinler
Donakalmış davetliler önünde
Uğursuz kâseden
Sıra kur'asını çekiyor birer birer.
Birinci, Flavius, son Roma bölüğünde
En yırtıcı asker.
Çıldırtabilirdi onu
Katlanmak bir kadının azametine,
O kabul etmişti zevkin meydan okuyuşunu,
Kızgın kavga günlerinde koşar gibi
Düşmanın davetine.
İkinci, Kriton, genç hakîm,
Epikür bahçelerindendi,
Kharite'lerin, Kıbrıs'ın, Amur'un
Şairi ve hayranlarındandı.
Üçüncü, yeni açmış bir bahar çiçeği gibi
Okşuyordu gözü ve kalbi.
Ünlü değildi, adı asırlarda tutmamıştı yer;
Yavaşça gölgeliyordu,
Dudaklarını ilk tüyler;
Genç yüreğinde tecrübesiz gücü
Kaynıyor ihtirasla;
Heyecan ışıldıyor gözlerinde.
Mağrur Melike hüzünlü bakışlarını;
Durdurdu onun üstünde.

«— And içerim... Ey zevklerin anası,
Mislini görmediğin gibi hizmet edeceğim sana.
Satılık bir cariye gibi gireceğim,
Kandırıcı ihtiraslar odasına.
Dinle beni, gücü büyük Kıbrıslı sen,
Ve siz yeraltı hükümdarları,
Ey gazaplı Aydanın ilâhları,
Yemin ederim ki, sabah şafak sökene kadar
Arzularıma hükmedenleri, ben
Tatlı ihtiraslarla doyuracağım,
Ve bütün esrarlı aşk hünerleriyle
Ve misilsiz bir rehavetle onları yoracağım.
Ama, kızıl sabah ışıklariyle,
Sökünce ölümsüz şafak,
Yemin ederim ki, ölümün baltasiyle
Bu bahtiyar başlar yuvarlanacak.»

Ve işte artık gün batıyor,
Altın bir yay gibi doğuyordu ay.
Örtüldü baygın gölgelerle
İskenderiyede saray.
Fıskıyeler coşuyor, meşaleler tutuştu.
Buhardanlar tütüyor ağır ağır, yer yer...
Dünya ilâhlarının bekliyor emirlerini
Tatlı, ihtiraslı serinlikler.
Sessiz ve ihtişamlı karanlıkların,
Gönlü çeken mucizeleri arasında,
Ve gölgesinde erguvani perdelerin
Işıldıyordu altın oda...

1835

Türkçesi : Nâzım Hikmet

• Bir kitap •

Issızlığın Ortasında

Mehmet Ersöz

Mehmet Eroğlu'nun Milliyet Roman yarışmasında birincilik ödülünü paylaşan romanı "Issızlığın Ortasında" biraz geçikmeli olarak 1984 yılında, okurlarının karşısına CAN Yayınevi tarafından çıkartıldı.

Mehmet Eroğlu romanına konu olarak, 1970'li yılların gençlik hareketini seçmiş. O dönemin gençlik olaylarını roman kahramanı Ayhan'ın kişiliğinde ve onu etkileyen çevre koşullarını toplumsal örgüsü içinde anlatmış. Bir de roman kahramanı Ayhan'ın fırtınalı gençlik eyleminin hemen sonrasında kendisini asteğmen olarak Kıbrıs'da savaşta bulmasını ve savaşın insanı tahrip edici korkunçluğu karşısında düştüğü bunalımı ve dengesizliği işlemeye çalışmış.

İşlemeye çalışmış diyoruz çünkü birincilik ödülüne değer görülmüş, üzerinde çokça konuşulmuş ve yazılmış bu romanı okumadan önce, 1970'li yılların toplumsal muhalefetine, onun eksiklerine ve biraz da bilinmeyen yönlerine merakımızdan dönemi içinde yaşamış bir yazar olarak Eroğlu'nun kitabına sarılmıştık.

Ayrıca konu zenginliği bakımından hemen hiç bir ilerici Türk romanında işlenmemiş bir Kıbrıs çıkarması ve savaşı, yazarın romanına girmiş olması ilgimizi daha da çekmiş idi. Ne yazık ki, biraz da zorlanarak bitirdiğimiz roman, bu zengin konuların işleniş biçimi açısından tatmin edici olmadığı gibi, öz bakımından da bir sürü yanlışı taşıyor. Romanda eleştirici bakışın yerine oturtması gereken doğru çözümün ipuçlarını da yakalayamıyoruz.

Romanın kahramanı Ayhan, zengin bir ailenin çocuğudur. Orta öğrenimini bir kolejde sürdürmüş, burada arkadaşlar edinmiştir. Ailesini, özellikle evde kalmış halasını hiç sevmemektedir. Devrimci arkadaşlarına duyduğu kişisel hayranlık onu da devrimci saflara çekmiştir. Ayhan, devrimci eylemlere katılmış, bu yüzden tutuklanmış, arkadaşlarıyla birlikte işkencelere uğramıştır. Tutukluluk, sorgulama ve işkence günlerinde omuz omuza mücadele yürüttüğü arkadaşlarının sayısız ihanetlerine tanık olmuştur. Bu durum Ayhan üzerinde olumsuz etkilerini kısa sürede belli etmiş ve inançsızlığa sürüklemiştir. Mücadele içinde olumsuzluklarına tanık olduğu arkadaşlarını bir türlü affetmemektedir. Ama kendisi de mücadeleye inanmamakta, sınıf mücadelesine şöyle veya böyle devam eden arkadaşlarını "Don Kişotluk" yaptıkları suçlamasıyla hafife almaktadır. Geçmişte birlikte olduğu en yakın arkadaşlarından olan Zafer ölmüş, Ali de işkencelerin izi olan amansız bir hastalığın pençesinde hayatının son anlarını yaşamaktadır. Şimdi Ayhan'ın tek düşüncesi ölüm eşiğinde olan arkadaşının karısına (ki Ayhan'a göre o bir fahişedir) para bulmaktır. Böylece arkadaşlarına karşı görevini yapmış olacak ve rahatlayacaktır.

Ailesinden kendisine miras kalan parayı almayı reddeden Ayhan'ın arkadaşına para bulmak için seçtiği yöntem ile mirası reddedişi arasındaki mantık bağını bulamadık. Ferda çok varlıklı dul bir kadındır. Ayhan yakışıklılığından istifade ederek kadını elde etmeyi ve ondan para koparmayı amaçlamaktadır. Büyük kentin lüks eğlence yerlerinde dolaşmakta ama evinde sefil yaşamaktadır.

Tüm bu anlatımlar bir roman kurgusu içinde, hiç de inandırıcı gözükmemektedir. Diyaloglar sıkıcı ve klasik, basma kalıp cümlelerle gitmektedir. Yalnız ve karamsar olan Ayhan'ın aşk maceraları ise hiç de içinde yaşadığı psikolojik duruma uygun düşmemektedir. Gözüne kestirdiği kadınlarla ne yapıp yapıp sevişmekte, bu ilişkilerin anlatımı ancak erotik bir romanda anlatılacak kadar ileri götürülmektedir.

Romanda bir de Kıbrıs savaşı ve roman kahramanının Kıbrıs çıkartmasina asteğmen olarak katılışı var. Bu bölüm Ayhan'ın ağzından sık sık geri dönüşlerle anlatılmaktadır. Asteğmen Ayhan emrinde bulunan bir çavuşun ölümünden kendini sorumlu tutmakta, beynine sıktığı bir kurşunla hayatına son vermek istemektedir. Ancak hayatın her evresindeki —kendi ifadesiyle başarısızlığı— onu intihar olayında da yakalamış, gözlerini bir hastanede açmıştır. Yukarda da söylediğimiz gibi roman sonuna kadar geri dönüşlerle anlatılmakta, bir kısır döngüler yumağı haline getirilmekte, savaşı doğuran asıl faktörlere yer verilmemektedir.

Roman bir döneme damgasını vuran gençlik hareketlerinin umutsuz geleceğine olan güvensizliği roman kahramanının dilinde sergilemekte ama bunların içinden olumlu tek bir örnek sergileyememektedir. Koca bir dönem (o dönem ki Türkiye'nin toplumsal yapısında önemli bir kesittir) sanki işçi sınıfının iyi kötü bir söz söylemediği, siyaset sahnesine düşünce planında olsa bile hiç girmediği bir dönem olarak anlatılmaktadır. Sanki o dönemde işçi sınıfı hiç mi hiç yoktur. Ne grevlerden söz edilmekte ne de işçi sınıfının örgütlü siyasi parti ve partileşme sorunları anlatılmaktadır. Tüm bu süreç roman kahramanının biraz da marazi olan iç dünyasına ve onun ilişkilerine indirgenmiştir.

Mehmet Eroğlu'nun bu romanının devamı olan "Geç Kalmış Bir Ölü" kitabının "Issızlığın Ortasında"nın bizde bıraktığı olumsuz izleri silmesini okuyucunun ilgisini çeken tüm yanıtsız soruların bu romanda yerli yerine oturtulmasını umuyoruz.

İlk romanı ile edebiyat alanında tartışmaya değer bir başarı kazanan Mehmet Eroğlu'nun bundan sonraki çalışmalarında daha iyi ürünler vermesini dileriz.

KÜÇÜK BEYAZ AT

Bir küçük at vardı kötü günlerde, öylesine cesur!
Beyaz minik bir at, herkes arkada o önde.

Güzel günler yoktu yoksul kır manzarasında. İlk bahar
hiç görmedi o yerlerde, ne geçmişinde ne geleceğinde.

Ama mutlu olurdu o her zaman öncülük etmekten köyün delikanlılarına,
yağmurların kararttığı çayırlarda, onlar arkada o önde.

Arabası küçük, güzel, yabani kuyruğunu izledi. Nasıl keyifle
koşardı arabacığı arkada o önde.

Fakat bir gün, kötü günlerde, bir gün en akıllı çağında,
beyaz bir şimşekle öldü, herkes arkada o önde.

Öldü güzel günler görmeden; öylesine cesur idi!
Öldü hiç ilkbahar görmeden, ne geçmişinde ne geleceğinde.

Paul Fort

TÜRKİYE'DE İŞKENCE VAR MI?

(Baştarafı 1. sayfada)

trik verdiler." (Zihni Teker. Kapukule Gümrükler Başmüdürü yardımcısı.)

● "– Yarı çıplak vaziyette gözlerimi kapatarak 24 saat sorgulama yaptılar. Dövüldüm, saç ve bıyıklarımı yoldular, omuzuma çöktüler ve elektrik verdiler. Hazırladıkları bir metni imzalamamı istediler. Tekrar işkence yaptılar. 3 kez bayıldım. (Kapıkule davasına, adamlarını gümrüğe tayin ettirmek maksadıyla rüşvet verdiği için dışardan sanık olarak girmiş.)

● "– Bu ifadeyi reddediyorum. Kabul etmeyince elektrik işkencesi gördüm. Ayrıca bizi doktora götüren polisler, işkence yapan polislerdi." (Nurettin Eskinyurt. Kapıkule Gümrük Vekili. Önce Anadolu varmış. Sonra Renault almış, sonra Ford almış, en son Audi'de karar kılmış.)

● "– Edirne emniyetinde saçlarımdan sürüklediler. Elektrik verdiler. Orada bayılmışım. Devlet hastanesinde gözümü açtım. Emniyette bana 'soyun' dediler. Şehit kocam bile bana böyle hitapta bulunmamıştı. Elektriği sağ tarafımdan sürekli su dökerek veriyorlardı." Sevcan Duruak Şehit yüzbaşı eşi. Kapıkule müdür yardımcılarından. Toplanan rüşvetlerden payına düşeni almış.)

● "– Emniyette beni resmen astılar, cereyan verdiler. İçim yanıyor. Haksız yere işkence gördüm." (Yeşilköy gümrüğünden Oktay Orman.)

● "– Ben ne yapayım içinin yangınına, polis görev yapıyorum diye almış seni. Bunun ucu içişleri bakanına gider." (Kapıkule Davası Yargıcı.)

●●

FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİ KONGRESİ YAPILDI

(Baştarafı 1. sayfada)

(Fransız usulü) sosyalizm" diye nitelediği yeni bir toplumla mümkün olacağını belirten Marchais, "Fransız usulü sosyalizmin" büyük üretim ve değişim araçlarını toplumsallaştıracağını söyledi.

Konuşmasında krizin "dünya çapında" olduğu şeklindeki burjuva tezine karşı çıkan Marchais, sosyalist ülkelerde krizden bahsedilemeyeceğini, sosyalist ülkelerin açlığın, sefaletin, cehaletin ve işsizliğin aşılabileceğini kanıtladıklarını, sosyalist ülkelerin aşmak zorunda oldukları zorlukların kapitalist ülkelerinkinden nitilek olarak tamamen farklı olduğunu belirttikten sonra konuşmasına şöyle devam etti: "Kapitalist ülkelerdeki krizin çözümü köklü toplumsal dönüşümlerle mümkündür. Sosyalist ülkelerdeki sorunların çözümü ise bunun tam tersine sistemin ortadan kaldırılmasını değil, aksine onun tüm güçlerinin toplumsal yaşamın her alanında geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır."

FKP'nin diğer komünist partileriyle olan ilişkileri konusuna değinen Marchais, bu konuda şunları söyledi: "Arzu edelim etmeyelim sınıf mücadelesi dünya çapında sürüyor ve biz bu mücadelede bir seyirci değil, aksine tarafız. Komünistlerin işin bu ABC'sini unutmaları yalıtlanmalarına dünyayı saran kurtuluş mücadelelerinden kopmalarına ve dünyanın diğer anti-emperyalist güçlerinden uzaklaşmalarına neden olur ki, bu da bizzat kendi mücadelemizin zayıflaması anlamına gelir. Gerçi stratejimiz Fransız gerçekliğinin bir sonucudur fakat aynı zamanda uluslararası güçler dengesinin değerlendirilmesinin ve bu güçler dengesinin sosyalizme barışçı ve demokratik yollarla ulaşabilme imkânlarını vermesinin de bir sonucudur."

Kongre sonucu Georges Marchais yeniden FKP Genel Sekreterliğine seçildi.

●●

"İŞÇİLERİN BABASI" ESENER PİŞMAN OLMUŞ

(Baştarafı 1. sayfada)

lehine karar çıkardı, sonuç farklı oldu. Ben düzen sağlansın diye bir mahkeme kurdum, ama hakim yanlış karar verdi. Ne yapayım?"

Yapacağı birşey yok elbette. Ne yapabilir ki? Görevini yapmış, kenara çekilmiş. Faşist cunta hükümetine, bütün bunları yapsın diye bakan tayin edilmiş, kendisinden isteni̇leni yapmış. İşi bitmiş, çöplüğe atılmış. Hem Esener tek örneği değil ki. Demokrasi rafa kalktıkça gedikli bazı hizmetkarlar hemen görev almaya koşuyorlar, o da bunlardan sadece birisi. Türk-İş kendisine bir "günah çıkarma" fırsatı tanımış, bunu kullanıyor, eğer inanan çıkarsa tabii.

Hem buna hiç gerek yoktu. Hiç kimse çıkıp da Esener'i, yahut onun kurduğu YHK'nu "işçi ücretlerini düşürdü" diye suçlamadı. Bu, sahibini unutup köpekleri suçlama olurdu. İşçi ücretlerini 4 yılda % 50 budayan Cunta'nın kendisidir ve hizmet ettiği tekellerdir.

Esener bugün çıkıp "ben yaptım ama böyle olsun diye yapmamıştım" demekle, belki "kendisini temize çıkarma" amacını taşıyor, fakat bilerek veya bilmeyerek, Cunta'ya ve faşist rejime son hizmetini sunuyor. Takdire değer bir tutumdur bu. Kemik yaladığı kapıyı unutmamış demektir bu.

Esener başını daha dik tutmalı, örneğin Yüksek Hakem Kurulu Başkanı Naci Varlık gibi "vicdanen rahatım" diyebilmeliydi. Emekçilerin kendisi hakkında verdiği hüküm, şöyle veya böyle, değişmeyeceği için böylesi daha iyi olmaz mıydı?

●●

NAZİ SUÇLUSU AVUSTURYA'DA DEVLET TÖRENİYLE KARŞILANDI.

(Baştarafı 1. sayfada)

kacılar, her Roma ziyaretlerinde bu "hasta ve yaşlı adamın" serbest bırakılması için İtalyan makamlarına ricada bulundular. Ve sonunda bu katilin serbest bırakılmasını sağladılar.

İktidardaki Sosyalist Partinin koalisyon ortağı Özgürlükçü Parti'nin mensubu olan savunma bakanı Frischenschlager'in Avusturya'ya dönen savaş suçlusu Walter Reder'i bizzat karşılaması ve "tıbbı kontrol" için Viyana yakınlarındaki Daden'deki askeri garnizona yerleştirilmesi büyük tepkilere yol açtı. Mitingde yapılan konuşmalarda, ülkelerindeki faşist baskılardan dolayı Avusturya'ya gelmiş olan binlerce demokrat ve anti-faşiste sığınma hakkı verilmezken azılı bir faşistin devlet töreniyle karşılanması sert şekilde eleştirildi ve savunma bakanının istifa etmesi istendi.

Bu arada parlamentoda savunma bakanının görevden alınması için muhalefetteki tutucu Halk Partisi tarafından bir güvensizlik önergesi verildi. Sosyalist Parti ve iktidar ortağı Özgürlükçü Parti ise koalisyonu kurtarmak için savunma bakanının görevde kalmasını istiyorlar.

Öte yandan Avusturya'da hükümet üyesi bir bakanın bu davranışından cesaretlenen Neo-nazi örgütler saldırganlıklarını daha da arttırdılar ve dağıttıkları bildirilerde savaş suçlusu Walter Rede'nin gelişini selamladılar. Bunun üzerine Avusturya demokrasi güçleri, parlamentoya faşist örgütlerin kapatılması için dilekçe gönderme kampanyası başlattı.

TÜSİAD KONGRESİ YAPILDI

(Baştarafı 3. sayfada)

kur politikasıdır. Ihracata yönelik üretimde her türlü girdide rakip ülkelerin maliyetleriyle dengelemeyi sağlayacak bir fiyat ve kur politikası izlemeden ihracat arttırılamaz."

Görüldüğü gibi T.Özal'ın da yaptığı budur. Yani 24 Ocak kararlarının alınmasında en önemli iki mihrak'tan birisi IMF idiyse, diğeri de TÜSİAD olmuştur. Ne var ki, Türkiye kapitalizminin çıkmazı kronik olduğundan 24 Ocak kararları da sorunlara çözüm getirmemiştir. Ama burjuvazinin başka bir alternatifi olmadığı için TÜSİAD şimdi Özal'dan 24 Ocak politikasını bir miktar sulandırarak uygulamasını talep etmektedir.

Kendisi sanayici olmayan ve iç pazarla bir ilgisi bulunmayan Koçman ise, iç pazarın bu denli fazla kısılmasından rahatsız olmadığı için ağırlıklı bir kesimi sanayicilerden oluşan TÜSİAD Ali Koçman'ı değiştirmiştir. Anlaşıldığı kadarıyla önümüzdeki dönemde TÜSİAD hükümetten olan isteklerini daha net bir şekilde dile getirecektir.

●●

PAPA SUİKASTİNDE CADI KAZANINI KİM KAYNATIYOR?

(Baştarafı 10. sayfada)

EKİM 1984

ABD'de seçim kampanyası yoğunluk bakımından zirvesine ulaştı. CIA tarafından yetiştirilen paralı askerler Nikaragua'ya karşı başarısız bir askeri girişimde bulundu. ABD Nikaragua limanlarını ablukaya alacağını açıkladı. Bir Bulgar ve Sovyet şilebi ABD donanması tarafından durduruldu.

Basın, Polonya'da "önemli gelişmeler" beklendiğini tekrar yazdı. 25 Ekim'de Amerikan CBS televizyonu Papa'ya karşı komünist komployu (!) "açığa çıkaran" bir yayın yaptı. 25 Ekim'de Antonov'u suçlayan dosya mahkeme heyetine teslim edildi. Duruşmayı yürütecek olan yargıcın "dosyada Bulgarlar aleyhinde bir delil bulunmadığını" ifade eden "tatsız" beyanatı "Hür Basın" tarafından boğuntuya getirildi. 29 Ekim'de New York Times, Bulgar ajanlarıyla Ağca'nın Walesa'ya karşı düzenledikleri komplo hakkında bir makale yayınladı. Tahmin edileceği gibi makale Claire Sterling imzasını taşıyordu. Aynı gün İtalyan gazetesi Corriera Della Sera'da "komünist komplo" hakkında salvo atışlarına başladı.

KASIM 1984

Nikaragua ve ABD'deki seçimlere çok az bir süre kala katolik seçmenleri etkilemek için son bir teşebbüs yapıldı. Tüm Batı basını Polonya, Ağca, Antonov konusuna yeniden büyük yer verdi. Nikaragua hakkında ardarda raporlar yayınlandı.

6 Kasım ABD seçimlerinden sonra kamuoyunun artık midesini bulandıracak boyutlarda yoğunlaştırılmış kampanya birden bire kesiliverdi. Amaçlardan biri sağlanmıştı. Ama emperyalizmin "Antonov Davası"ndan çıkarabileceği "fayda" daha bitmedi. Polonya'da, emperyalizmin bundan sonraki teşebbüsü acaba hangi tarihe "denk" düşürülecektir. ABD, Orta Amerika'da maceracı girişimlere ne zaman kalkışacaktır? Doğu-Batı ilişkilerini zedeleme ihtiyacı ne zaman tekrar ortaya çıkacaktır? Dünyadaki barış hareketini pasivize etmek ihtiyacı ne zaman daha öne çıkacaktır? Ya da İtalya'da mahalli seçimler, başkanlık seçimleri ne zaman yapılacaktır?

Bakalım, bekleyelim, görelim.

DİSK'in 18. kuruluş yıldönümü kutlandı

Avusturya'da bulunan 'DİSK'li sendikacılar ve Avusturya Sendikalar Birliği (ÖGB) ortaklaşa olarak DİSK'in 18. kuruluş yıldönümünü kutladılar.

Türkiyeliler ve Avusturyalılar tarafından ilgiyle karşılanan ve bir kısım izleyicinin ayakta kaldığı gecede açış konuşmasını Avusturya Sendikalar Birliği Dış İlişkiler Sekreteri Karl Heinz Nachtnebel yaptı. Konuşmasında; ulusal ve uluslararası sendikal hakların, özgür insan haklarının çiğnendiği, yokedilmeye çalışıldığını, her türlü baskıya kesinlikle karşı olduğunu belirten K.Heinz Nachtnebel daha sonra, DİSK'e karşı yürütülen haksız davanın durdurulmasını, DİSK ve üye sendikaların üzerindeki yasağın kaldırılmasını bağlı bulunduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikalarının talep ettiğini söyledi.

Avusturya Sendikalar Birliği adına yapılan konuşmadan sonra konuşmasını yapmak üzere kürsüye gelen DİSK Maden-İş Genel Sekreteri Halit Erdem DİSK'in mücadele tarihine değindikten sonra, Türkiye'deki ekonomik ve sosyal durumun şu anda içinde bulunduğu durumu belirterek, ülke zenginliklerinin Amerikan silah tekelleri ve yerli işbirlikçileri tarafından talan edildiğini söyledi.

Türkiye öğretmenlerinin ekonomik-demokratik kitle örgütü TÖB-DER adına konuşmasını yapan Genel Başkan Gültekin Gazioğlu, Türkiye'deki öğretmen hareketine ve bu hareketin DİSK'le olan ilişkilerine değindikten sonra, faşist cuntanın demokrasi güçlerini dağınık yakaladığını belirtti. Faşizmi yıkmanın ancak ve ancak tüm antifaşist güçlerin birlikteliğinden geçtiğini vurgulayarak, şayet bu birlik sağlanamazsa Türkiye'deki emekçi halkların, demokrasi güçlerinin daha uzun seneler zorbalığın ve zulmün altında yaşayacaklarına dikkat çekti.

Uluslararası Af Örgütü Avusturya bölümü adına konuşma yapan Dr.Gasriel Lanski, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki baskılara değinerek, tüm mahkemelerde dahi baskıların yapıldığını belirtti.

DİSK'e bağlı Genel-İş sendikası genel yönetim kurulu üyesi Baki Kaya da 24 Ocak kararlarının kimilerini açlığa iterken kimilerini de daha zengin yaptığını, son dört yıllık uygulamaların ülkeyi uçurumun kenarına getirdiğini ve DİSK'in mücadele tarihini açıklayan kısa bir konuşma yaptı.

Şili Sendikalar Birliği ve DİSK'le Dayanışma Komitesi'nin ortak açıklamasında; Şili'de ve Türkiye'deki faşist diktatörlüklerin halk üzerindeki ve özellikle de işçi sınıfları üzerindeki baskılara değindi. Ekonomik krizin her iki ülkede de alabildiğine arttığını ve uygulanan ekonomik politikaları ile halkların iyice açlığa mahkum edildiği, işsizliğin büyük boyutlara vardığı belirtilerek, Şili'de ve Türkiye'de faşist diktatörlüklerin ancak ve ancak halkın örgütlü gücüyle yenilebileceğine dikkat çekildi. Pinochet ve Evren diktatörlüğüne karşı ülkelerinde özgürlük için, demokrasi için savaşan halkların dayanışma ihtiyaçlarının olduğu, bundan dolayı da tüm dünya halklarının Şili ve Türkiye halklarıyla dayanışmaya girmesini bir insanlık borcu olduğu belirtilen ortak açıklama ilgiyle karşılandı.

Gecenin kültür bölümünde Türkiyeli ve Avusturyalı sanatçılar izleyicileri coşturdular. Özellikle Ozan Mahir ve Heval söyledikleri türkülerle salondaki coşkunun doruk noktasına çıkmasını sağladılar. DİSK'in 18. kuruluş yıldönümünü kutlama gecesi başladığı gibi disiplin ve coşku içinde sona erdi.

Bir bedelzede askere gitse gör başına neler gelir

Münih Askerlik Çağındaki Gençler Komitesi, 9.2.1985 cumartesi günü bir yürüyüş ve ardından bir kültür gecesi düzenledi. Kötü hava koşullarına rağmen yüz kişilik bir katılımın sağlandığı yürüyüş kolundakiler, Sendlingerplatz'da toplanarak gecenin yapılacağı Kotkreuzplatz'a kadar askerlik bedelinin beş bin marka indirilmesini içeren çeşitli sloganlar atarak istemlerini belirttiler.

Bir hafta öncesinden voleybol, bilardo ve tavla turnavalarının yapıldığı sportif faaliyetlerin yanısıra, afişlerin ve bildirilerin dağıtılıp yapıştırıldığı bu eyleme Münih Kültür Birliği de aktif olarak katıldı ve organizasyon komitesinde yer alarak, kültür gecesine folklor, müzik grubu ile aktif katkıda bulundu.

Gecede yapılan konuşmada bedelin kısa tarihçesi anlatılarak cuntayla beraber bedele de "zam" yapıldığı belirtildi. Almanya'da çalışan Türkiyelilerin sosyal ve ekonomik zorluklarından hareketle işsizlik ve buna bağlı olarak gençlerin sorunları dile getirildi. Türkiye'deki yönetimin bu sorunlara ilgisiz kaldığı ve önlem almadığı, Almanya'daki veya diğer Avrupa ülkelerindeki işçilerin ise döviz getiren birer makina gözüyle muamele gördükleri bir daha açıklandı. Daha sonra bedel yoluyla Cunta'nın ilk iki yılında Türkiye'ye 300 milyona yakın paranın girdiği ve bu paraların silahlanmaya ayrıldığı, biz gençlerin alın terinin tekellere peşkeş çekildiği belirtilerek, bu konudaki istemler sıralanıp konuşmaya son verildi.

Yapılan konuşmadan sonra gecenin kültür bölümüne geçildi. Koro, folklor ve kısa bir tiyatro gösterisi sunuldu. Skeç şeklinde sunulan tiyatro oyunununda yurtdışından bedelli askerlerin Burdur'a gelişleri, onların orada gördükleri muamele, uyumsuzluk, diğer er ve erbaşların bedellilere hangi gözle baktıkları ve bedellilere iki aylık sürede nelerin "öğretildiği" gözler önüne serildi.

●●

ABD EMPERYALİZMİ TERÖRİZME KARŞI NASIL...

(Baştarafı 5. sayfada)

MAYIS 1958: CIA, Endenozya hükümetini düzenlediği bir askeri darbeyle düşürdü.

NİSAN 1961: ABD paralı askerleri Küba'nın Domuzlar Körfezine çıkarma yaptı. Küba'daki rejimi boğma amacını taşıyan bu çıkartma Küba halkı tarafından denize dökülerek püskürtüldü.

KASIM 1963: Artık Washington'un işine gelmeyen G. Vietnam'ın kukla Ngo Din Diem hükümeti bir askeri darbe ile devrildi.

AĞUSTOS 1964: Vietnam Demokratik Cumhuriyeti ABD uçakları tarafından bombardıman edilmeye başladı.

NİSAN 1965: ABD birlikleri Dominik Cumhuriyetini işgal etti.

EYLÜL 1973: CIA tarafından desteklenen gerici güçler Şili Halk Birliği hükümetini devirdi. Başkan Salvador Allende'yi katletti ve bugünkü faşist cuntayı kordu.

MART 1980: Acil Müdahele Gücü adıyla özel ABD birlikleri kurulmaya başlandı. Bu birlikler ABD çıkarlarının zedelendiği ülkelere müdahele amacıyla hazırlanıyordu.

NİSAN 1980: ABD yönetimi İran İslam Cumhuriyeti'ne "rehineleri kurtarmak" bahanesiyle askeri bir operasyon düzenledi. Operasyon başarısızlıkla sonuçlandı.

HAZİRAN 1982: ABD Başkanı Reagan, Londra'da bir anti-komünist haçlı seferi başlattığını ilan etti.

AĞUSTOS 1982, Amerikan Deniz Piyadeleri Lübnan'a çıktı.

EYLÜL 1983: ABD gizli servisleri bir Güney Kore uçağını kullanarak Sovyetler Birliği'ne karşı büyük çaplı bir provakasyon düzenledi.

EKİM 1983: ABD Başkanı Reagan ABD gizli servislerinin başka ülkelerin içişlerine karışma "hakkı" olduğunu ilan etti.

EKİM 1983: Grenada ABD birliklerince işgal edildi.

MART 1984: CIA Nikaragua limanlarına mayın döşedi.

HAZİRAN 1984: Yunanistan'daki demokratik dönüşümleri durdurmak ve ülkedeki siyasi iktidarı bozmak amacıyla CIA tarafından düzenlenen bombalama ve suikast eylemlerine başvuruldu.

HAZİRAN 1984: ABD'de düzenlenen "Uluslararası Terörizm Konferansı"nda ABD delegesi ABD'ye karşı çıkan halkları ve devletleri "terörist" olarak ilan etti.

AĞUSTOS 1984: Bir televizyon konuşması öncesinde yapılan prova esnasında Başkan Reagan "Sovyetler Birliği'ni kanun dışı ilan ettiğini ve bombardımana birazdan başlanacağını" söyledi.

LATİN AMERİKA HAFTASI

Nürnberg'de kısa adı ESG olan Evangelische Studenten Gemeinde 19-26 Ocak tarihlerinde Latin Amerika ile dayanışma haftası düzenledi. Haftanın Şili ile ilgili bölümünde Şilili bir anti-faşist ve Şili ile ilgili çalışmalar yapan Hamburg komitesi sorumlusu Angelia Berg konuşmacı olarak katıldı.

Kalabalık bir dinleyicinin izlediği program, Pinochet'ye karşı düzenlenen gösterilerden bir filmle başladı. Film, 1984'deki kitlesel 1 Mayıs gösterileri ile son buldu.

Programın sonunda dinleyicilerden bazıları Pinochet diktatörlüğünün yıkılması için Demokratik Halk Hareketi ile Demokratik İttifak arasındaki çelişkilerin giderilmesi ve birliğin bir an önce oluşmasını arzulayan kısa konuşmalar yaptılar.

Dayanışma YAZIŞMA ADRESİ: Postfach 10 16 34, 4100 Duisburg 1 – F.Almanya. BANKA HESABI: Postgirokonto-Nr: 4003 63-431, Postscheckamt Essen, BLZ: 360 100 43

Papa suikastinde

Cadı kazanını kim kaynatıyor?

Papa, antikomünizm cephesinde faşist Ağca ile elele...

- Amerikan NBC televizyonu Polonya'nın büyük, tarihsel bir olayın, "Doğu Bloğundan" kopuşun eşiğinde olduğunu ilan etti.
- Avrupa, Latin Amerika ve ABD'de yüzbinlerce hristiyanın barış için mücadeleye girmesi emperyalist çevreleri şiddetle tedirgin etmektedir.
- Orta Amerika'da her geçen gün daha fazla din adamı diktatörlere karşı aktif mücadeleye katılıyor.

Üç senedir ABD'nin gerici çevreleri ve katolik kilisesi Papa suikastindeki "Bulgaristan" parmağı yalanını ve komplosunu ABD'deki, Latin Amerikadaki ve Avrupa'daki katolik inanışına sahip insanların kafasını bulandırmak için kullanıyor. ABD'de Reagan'ı destekleyen çevreler sadece onun ekonomik programına ve askeri tırmanma politikasına bağlanmıyorlar. Aynı zamanda Reaganizmin dinle siyaseti birleştirip, ideolojik bir silah halinde kullanmasını da yerinde buluyorlar ve buna katkıda bulunuyorlar. İşte Antonov "davası" da böylesi bir gericilik silahı haline getirilmiş durumda.

Şöyle bir geriye doğru bakar, üç-dört yılın kaba bir muhasebesini çıkarırsak Papa komplosunun kendiliğinden bir gelişim göstermediği, dalga dalga artan propaganda salvoları halinde kamuoyunu etkilemeye yönelik bir nitelik taşıdığı kolayca anlaşılır.

MAYIS 1981

Polonya Halk Cumhuriyetinde durum gerginleşiyor. Polonya Birleşik İşçi Partisi'nin Kongre hazırlıkları yapılırken Dayanışma liderleri huzursuzluk yaymaya çalışıyorlar. Amerikan NBC televizyonu Polonya'nın "büyük, tarihsel bir olayın" "Doğu Bloğundan" kopuşun eşiğinde olduğunu ilan ediyor. Gangester sendikacıların egemenliğindeki Amerikan İşçi Konfederasyonu AFL-CIO, Polonya karşı-devrimcilerine her türlü desteği sağlıyor.

Mayıs'ın 13'ünde akşam saatlerinde, tam beşi onyedi geçe Roma'da St.Peter meydanında üç el ateş ediliyor. Papa John Paul II ciddi bir şekilde yaralanıyor. Çıkan panikte suikastçilerden biri kaçmayı becerirken faşist katil Mehmet Ali Ağca yakalanıyor. Ağca sorgusu sırasında hiçbir kayda değer şey söylemiyor. Ama Stratejik ve Uluslararası Washington Merkezi'nden Luigi Cavallo Papa'ya suikast düzenlemenin Polonya'daki muhalefeti güçlendirdiğini ilan ediveriyor. Polonyalı ilk Papa, dindar Polonyalıların ve Dayanışma aktivistlerinin gözünde bir aziz durumuna yükseliyor.

ARALIK 1981

Polonya'daki gelişmeler daha ciddi durum almıştır. 12 Aralık'ta karşı-devrimci ayaklanmayı engellemek amacıyla sıkıyönetim ilan edilir.

Uzun bir süreden beri din adamları ve yüzbinlerce katolik savaş ve barış konularına büyük bir ilgi göstermeye başlamışlardır. Kilise hiyerarşisi bu konuda ikiye bölünmüştür. ABD'de bir din adamları kuruluşu Reagan'a nükleer bir savaşın feci sonuçlarını anlatan bir rapor sunmuşlardır. Avrupa, Latin Amerika ve ABD'de yüzbinlerce hiristiyan müminin barış için mücadeleye girmesi emperyalist çevreleri şiddetle tedirgin etmektedir.

ABD yönetimi Polonya için özel bir çalışma grubu kurulduğunu ve bunun başına John D.Scanlan'ın getirildiğini ilan eder. 16 Aralık'da bir başka özel grup oluşturulur. Bu grupta ABD ikinci başkanı Bush, Savunma Bakanı Weinberger, Dışişleri Bakanı Haig,

CIA başkanı Casey, Genel Kurmay Başkanı ve Ulusal Güvenlik Konseyi temsilcileri bulunmaktadır. Grubun görevi karşı-devrimcilere yapılan yardımları koordine etmektir.

Aralık sonuna doğru Reagan Polonya'ya buğday satılmasını, ihracat kredisi verilmesini, Polonya balıkçı gemilerinin ,Amerikan sahillerine yaklaşmasını yasaklar, iki ülke arasındaki havayolu ulaşımını keser. Avrupa'da güvenlik ve işbirliği konularına bakan Amerikan Kongresi Komisyonu olağanüstü bir toplantı yapar.

Barış mücadelesine katılan katolikler sorununa çare olacak ve Polonya'daki gelişmeleri, karşı-devrimciler lehinde etkileyecek bir propaganda silahına şiddetle ihtiyaç duyulmaktadır.

Aralık 1981'de İtalyan gizli servisleri SISMI ve SISDE, Ağca'ya yapacağı işbirliği karşılığında müebbed hapsini on yıla indirmeyi vaadederler.

OCAK-HAZİRAN 1982

ABD ve Avrupa'da savaş aleyhtarı hristiyanların eylemleri sürmektedir. Polonya'da durum normale dönmektedir. Sağ çevreler bu gelişmelerden rahatsız olamaktadırlar.

13 Mayıs'ta Portekiz'de Papa'ya bir suikast teşebbüsünde daha bulunurlar. Suikastçi aşırı sağcı papaz Fernandez Kron'dur. Soruşturma sonucunda Kron'un 1981'de Gdansk'ta bulunduğu ve Dayanışma toplantısına katıldığı ortaya çıktı.

7 Haziran da Reagan Roma'yı ziyaret eder ve Vatikan'da görüşmeler yapar. Papa'nın Ağustos 1982'de Polonya'ya bir ziyarette bulunmasını "rica" eder. Kilise aracılığıyla Polonya'daki karşı-devrimcilere daha çok yardım edilebileceğini anlatır. Ve özellikle katolik din adamlarının barış savunucusu haline gelmelerine Papa'nın bir çare bulmasını ister.

Tam bu sırada Roma'daki Bulgar diplomatlarının evlerine "hırsız" girer. "Hırsızlar", nedense birşeyler çalmamışlar, bol bol fotograf çekmişlerdir. Sergei Antonov yeni bir komşu sahibi olmuştur: 1940'lardan beri ABD istihbaratı için çalışan Peder Marlione.

Bu arada İtalyan gizli servisleri Ağca üzerinde çalışmaktadır.

AĞUSTOS 1982

Vatikan Dayanışma hareketini desteklediğini belirten bir bildiri yayınlar. ABD basını Bulgaristan'ın "Papa suikastine karıştığını" ileri süren iyi örgütlenmiş bir kampanyayı başlatır. Bu kampanyanın başında Claire Sterling, CIA emektarı James Angleton bulunmaktadır.

ABD'nin Roma elçisi Maxwell Rabb, Dışişleri bakanlığına gönderdiği raporda Ağcanın işbirliği yapmaya hazır olduğunu yazar ve yakın bir süre öncesine kadar CIA'da başkan yardımcılığı yapan Vernon Walters'in Bulgaristan ve Sovyetler Birliği'ne karşı yürütülecek kampanyayı planlamak üzere Roma'ya yollanmasını ister.

Sorgu yargıcı Martella Washington'a davet edilir.

EYLÜL 1982

Katoliklerin gözlerini "gerçeklere" açmak için yapılan hazırlıklar ilerlemektedir. 21 Eylül'de NBC televizyonu ve ardından 25 Eylül'de Amerika'nın Sesi Radyosu Helsinki Anlaşması hükümlerinin yerine getirilmesini kontrolla ilgili ABD başkanlık komisyonunun Papa suikastine Bulgaristan ve Sovyetler Birliği'nin karıştığını belirten kanıtların bulunduğunu açıklar. Aynı gün Papa Polonya'daki Dayanışma hareketini desteklediğini bir daha açıklar.

CIA Başkanı William Casey Ankara'ya 36 saatlik bir ziyarette bulunur. Roma'da Bulgaristan temsilcileri, yetkililerden evlerine gizlice girilmesi gibi işlemlere mani olunmasını isterler.

EKİM 1982

Ekim'in 18'inde ABD Roma büyükelçisinin gönderilmesini istediği Vernon Walters İtalya'ya geldi. Vatikan'da Polonya ve Orta Amerika sorunlarına dikkat çeken bir konuşma yaptı. Orta Amerika'da her geçen gün daha fazla sayıda din adamının diktatörlere karşı silahlı kurtuluş savaşlarına katıldığını, Nikaragua hükümetinde iki papazın bakanlık yaptığını, Papalığın bu gibi gelişmelere karşı çıkması gerektiğini anlattı.

KASIM 1982

Yeni bir skandal Batı basınında baş haber oldu. Vatikan, Roberto Calvi'nin Ambrosiano Bankası aracılığıyla Polonya Dayanışma hareketine on milyonlarca dolar yollamıştı.

15 Kasım'da İtalyan polisi Bulgaristan'ın Balkan Havayolları Roma Bürosuna bir baskın düzenledi. 25 Kasım'da, yani Papa'ya suikast düzenlenmesinden tam onyedi ay sonra Balkan Havayolları personelinden Sergei Antonov tutuklandı. Batı basını Antanov'un Papa suikastine karışmış olduğunu ilan etti.

ARALIK 1982

ABD Başkanı Reagan Washington'da yaptığı bir toplantıda, "Papa'yı öldürmeye yönelik komünist komplosunu" açığa çıkarmak için elinden geleni yapacağına ve "tanrıya yönelmiş bu tecavüzün, ve uluslararası terörizm eyleminin" peşini bırakmayacağına dair söz verdi.

İtalyan Parlamentosunda Savunma Bakanı Lagorio, Adalet Bakanı Darida Bulgaristan'ı suçlayan konuşmalar yaptılar.

ABD'Nin ROMA büyükelçisi yolladığı raporda Sofya ve Moskova'ya karşı yürütülen kampanyanın başarılı bir şekilde geliştiğini bildirdi.

OCAK 1983

Yeni ABD füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilme yılı. Polanyalı kardinal Glemp'in Ocak sonunda Vatikan'a geleceği açıklandı. New York Times yüksek rütbeli CIA görevlisi Paul Henze'nin "Bulgar Parmağını" araştırmak üzere Türkiye'de bulunduğunu yazdı. CNN televizyonu Papa suikastinde Sofya ve Moskova'nın rolü bulunduğunu belirtti. Time mecmuası, Bulgar gizli servislerinin Moskova'da emir aldığını yazdı. NBC televizyonu Ağca ve Antonov'un Dayanışma lideri Walesa'yı öldürmek için de bir plan yaptıklarını yazdı. Katillerin antikomünist endoktirinasyonuna hızla devam ediliyordu.

Ağca ve Martella-ikisi de emperyalizmin basit birer aleti. Küçük resimde önceleri "kaçak Bulgar ajanı" olarak lanse edilen kişinin sonradan Ağca'nın faşist arkadaşı Oral Çelik olduğu anlaşıldı.

ŞUBAT 1983

7 Şubat'ta ABD Başkan yardımcısı Bush Vatikan'ı ziyaret etti. Bu ziyaret sırasında iki konu tartışıldı. Bunlardan biri Nikaragua'daki Sandinist devrimin katolik sempatizanları sorunuydu. Diğeri ise Polonya. Bush, İtalyan yetkilileriyle yaptığı görüşmede, "Sosyalist ülkelerin suikaste karıştığını kanıtlayacak delillerin mümkün olduğu kadar çabuk bulunması gerektiğini" belirtti.

8 Şubat'ta Amerikan Senatosu üyesi D'Amato Roma'ya gelir, Içişleri Bakanı Rognoni ve sorgu yargıcı Martella ile görüşür. Onlara soruşturmanın Bulgaristan üzerinde yoğunlaştırılması gerektiği tavsiyesinde bulunur.

10 Şubat'ta ABD'ye dönen D'Amato, araştırmayı hızlandırmak için hiçbirşey yapmadığını ileri sürdüğü CIA'yı suçlar. Bir süre sonra ABD Başkanı soruşturmaya yardımcı olmak üzere yedi ajanın görevlendirildiğini ilan eder. Dışişleri Bakanı Schultz bir konferansta yaptığı konuşmada "ABD, terörizmi desteklediği sürece Bulgaristanla normal ilişkiler sürdüremeyecektir." dedi.

MART 1983

Papa Latin Amerika ve Karayip ülkelerine bir gezi düzenledi. Beyaz Saray ve tutucu piskoposlar bu geziye büyük umut bağlarlar. Katolik kilisesi Nikaragua hükümetinde yeralan rahiplerin rahiplikle bakanlık arasında bir seçim yapmaları gerektiğini ilan eder.

12 Mart'ta Antonov ve Ağca ilk defa yüzleştirilirler. New York Times sorgu yargıcı Martella'nın yıl sonundan önce dava hakkında bir sonuca varacağını yazar.

23 Mart'ta NBC televizyonu CIA'nın Roma temsilcisinin ve iki diğer CIA görevlisinin "Antonov davasıyla" ilgili emirleri yerine getirmede başarısız kaldıkları gerekçesiyle işten çıkarılmayla tehdit edildiklerini açıkladı.

HAZİRAN 1983

Önceden "planlanmış" bir basın toplantısında Ağca, suikast işinde Sovyet gizli servis elemanlarının da rolü olduğunu açıklar. Bu açıklama Papa'nın Polonya ziyareti öncesinde tüm "Hür Basın" tarafından birinci haber haline getirilir.

Ziyaret, kışkırtma amacı taşıyan bir biçimde düzenlenmiştir. New York Times "Papa komünizm için Batı'nın tüm füzelerinden daha tehlikeli" şeklinde başlık attı. Washington Post'un başlığı ise şöyleydi: "Dikkatler tekrar materyalist Marksizm ile din arasındaki boy ölçmeye çevriliyor."

MART 1984

Nikaragua Devlet Konseyi genel seçim kanununu kabul etti ve 4 Kasım tarihinde seçimlere gitme kararı aldı. Yüzbinlerce katolik seçim hazırlıklarında görev aldı. Bu arada Washington boş durmuyordu. CIA desteğiyle karşı-devrimciler Nikaragua limanlarını mayınlıyordu.

Managua Başpiskoposu Sandihist hükümete çatarak, karşı-devrimcilerle uzlaşmaya varılmasını istedi.

Polonya'daki okulların duvarlarından haçların kaldırılmasını Vatikan kınadı.

NİSAN 1984

ABD yönetimi içir zor bir ay. Ayın üçündeki karşı-devrimci saldırı Nikaragua'da başarısızlığa uğradı. ABD'nin Avrupa'daki müttefikleri Nikaragua'ya karşı ABD'nin yürüttüğü gizli savaşı kınadı.

Savaş aleyhtarı hareket, milyonlarca insanı kucaklayan boyutlarda gösterilerle Avrupa'ya yayıldı.

21-23 Nisan'daki Paskalya törenlerini Polonya'daki sağcı din adamları hükümet ve rejim aleyhtarı bir gösteriye dönüştürmeye çalıştı.

İtalyan basını Claire Sterling'in AĞCA-PAPA konusundaki yeni kitabını sansasyonel bir biçimde tanıtmaya başladı.

MAYIS 1984

2 Mayıs'ta Papa Güney Kore'ye giderken Fairbanks (Alaska) kentinde Reagan ile buluştu. ABD seçim kampanyasının en yoğunlaştığı günlere rastlayan bu buluşma Reagan için çok önemliydi. ABD'nin en zengin ve etkili kesimlerini oluşturan 52 milyon katolik ABD'li Vatikan'a büyük bir ilgi gösteriyorlardı. Görüşmede gene Orta Amerika ve Polonya'daki gelişmeler ele alındı.

9 Mayıs'ta Reagan Nikaragua'daki tüm gerçek katoliklerin Sandinistlere karşı olduğunu beyan etti. Polonya'daki Dayanışma hareketine ABD'den bir milyon dolar yardım gönderildi.

Tam bu sırada Roma'da "Antonov Davasının" iddianemesi açıklandı. İddianamenin dayandırıldığı öne sürülen bin sayfalık dökümanlar, sorgu zabıtaları hep gizliydi, ama bunlardan çıkarılan sonuç gizli değildi: Ağca'nın komünistleri suçlayan ifadesi.

HAZİRAN 1984

ABD'de seçim mücadelesi kızışıyor. 17 Haziran'da Polonya'da Dayanışmacıların yaratmak istediği huzursuzluk başarıya ulaşmadı. Claire Sterling tekrar ortalığa çıktı. New York Times gazetesinde savcı Albano'nun iddianamesinden çok gizli kanıtları açığa vurdu. İtalyan Liberal Partisi başkan yardımcısı Pautelli, hükümetten Bulgaristan'a karşı hangi önlemleri almayı düşündüğünü sordu.

(Devamı 9. sayfada)